

SLOVO PRAVDY

3/2013

ISSN 1451-1991

Obsah

Slovo pravdy

„... v ktorom aj vy počujúc slovo pravdy, evanjelium svojho spasenia“ (Ef. 1:13)

Číslo 3/2013 Ročník XII

Vychádza každé tri mesiace.

Vydavateľ:
Kristova Cirkev Bratov
Miestny zbor S.Mitrovica

Časopis zasielame každému
zdarma.

Všetky náklady na tlačenie a rozširovanie časopisu sú hradené z dobrovoľných príspevkov Božieho ľudu. Kresťanské zbory a jednotlivci, ktorým Pán položí na srdce, aby podporili túto prácu, môžu svoje príspevky zaslať na adresu redakcie.

Adresa redakcie:
Janka Kráľa 4
21470 Báčsky Petrovec
PAK 395416
Srbsko

Adresa v SR:
Ján Šerfel
Hviezdoslavova 11
05935 Batizovce, SR

Webová stránka:
www.slovopravdy.com

E-mail:
redakcia@slovopravdy.com

Zodpovedný redaktor:
Ján Rybár

Tlačí:

<u>Útočiskné miesto</u>	2
<u>Deuteronomium – Piata kniha Mojžišova (38)</u>	4
<u>Ale Boží základ stojí</u>	7
<u>Cesta dokonalého človeka (4)</u>	8
<u>Naše životy vo vzťahu k Jeho príchodu (7)</u>	9
<u>Prijateľné – vzácne slová</u>	12
<u>Veľké úrady, ktoré On zastáva (1)</u>	14
<u>Levitské obete (1)</u>	16
<u>Truhla a jej pomenovania - názvy (4)</u>	18
<u>Spravodlivosť</u>	20
<u>Kristus po pravici (1)</u>	21
<u>Úvod do biblických prorociev (7)</u>	23
<u>Dobré zvesti z neba</u>	25

Útočištné miesto

Jakub Rybár

„Tri mestá dáte za Jordánom a tri mestá dáte v Kananejskej zemi, to budú útočištné mestá. Pre synov Izraelových, pre pohostína i pre prichodzieho medzi nimi bude tých šesť miest útočištom, aby sa ta utiekol každý, kto by zabil niekoho z nedopatrenia.“ (4.Mojž. 35:14,15)

Boh dal Svojmú starozákonnému ľudu Izraelu množstvo praktických príkazov pre osobný, rodinný, ale aj spoločenský život celého národa. Urobil tak preto, aby sa pri plnení tých príkazov diala Božia spravodlivosť, aby nikomu nebolo neprávom ukrivdené. Z každej stránky života národa Izraela malo žiariť svetlo Božieho charakteru, Jeho dobrota, láska, svätosť a spravodlivosť.

Útočištné mestá boli dané k tomu, aby sa tam mohol utiecť vrah, ktorý niekoho zabil neúmyselne. V tej dobe platil zákon, ktorý hovoril, že nevinná krv človeka môže byť odstránená zo zeme iba preliatím krvi vinníka. Jedine tak môže byť volanie po spravodlivosti nevinnej krvi vyliatej na zem uspokojené. Ale i v takýchto prípadoch sa Boh postaral o to, aby mohol vrah dostať milosť, keď sa daná vec stala nechtiac.

Vrah sa mal utiecť do najbližšieho útočištného mesta. Pomstiteľ mŕtveho, ktorým mohol byť niekto blízky mŕtvemu, vraha prenasledoval a ak by ho dostihol ešte pred územím útočištného mesta, pomstil krv svojho blízkeho. Preto sa vrah musel ponáhľať prísť do mesta čo najskôr. Tam mal zasadiť súd, ktorý vypočul aj vraha a aj pomstiteľa. Súd rozhodol, či sa naozaj smrť stala neúmyselne, alebo dotýčny vrah nenávidel zabitého už vopred a urobil to vedome. Ak vražda bola úmyselná, vrah bol vydaný pomstiteľovi a bolo zadosť učinené spravodlivosti. Naopak, ak sa ukázalo, že vrah z nedopatrenia zabil svojho brata, ktorého predtým nemal v nenávisti, mal zostať v útočištnom meste, do ktorého sa utiekol a tam bol v bezpečí pred pomstiteľom krvi. Na území toho mesta pomstiteľ nemal právo pomstiť preliatu krv svojho blízkeho. Keby však vrah vyšiel z územia útočištného mesta, mohol pomstiteľ pomstiť svojho blízkeho. Až keď

zomrel najvyšší kňaz, mohol vrah odísť z útočištného mesta bez strachu o svoj život.

Tento poriadok, ktorý sa praktizoval v Izraeli, nám krásne približuje Božie myšlienky, ktoré už vtedy Pán Boh zjavoval skrze izraelský národ. Myšlienky o Božej milosti, ktorú chce udeliť všetkým ľuďom, ktorí sa k Nemu utečú a v ňom hľadajú svoje útočisko. Vo svetle Nového Zákona a slov Pána Ježiša, ktorý nám dokonale vysvetlil Božie myšlienky, môžeme chápať skutočný duchovný význam v obraze útočištných miest.

Všetci ľudia sú hriešni, lebo sa takí narodí a majú hriešnu prirodzenosť. Dôkazom toho sú aj pravdivé slová Pána Ježiša o tom, že z ľudského srdca vychádzajú iba zlé veci („zlé myšlienky, vraždy, cudzoložstvá, smilstvá, krádeže, falošné svedoctvá, rúhanie;“ Mat. 15:9). Tento hriech, ktorý leží na každom človeku, volá po spravodlivosti. To znamená, že je tu pomstiteľ, ktorý odplá-

Je to voľba človeka, či vyzná svoj hriech Pánovi Ježišovi a opustí ho, alebo bude naďalej zapierať, že vôbec je hriešny a teda, že Pána Ježiša nepotrebuje.

ca každému človeku to, čo si za svoj hriech podľa Božej spravodlivosti zaslúži - smrť. Je to diabol, ktorý používa spravodlivý Boží zákon, že odplátou za hriech je smrť (Rim. 6:23). On sa raduje z toho, keď môže človeka priviesť do smrti, a preto sa snaží, aby udržal človeka v hriechu, aby ho mohol zabiť. Toto je skutočný pomstiteľ, ktorý číha na každú dušu človeka, aby ju zabil. Boh nestvoril človeka k tomuto cieľu. Boh nechce,

aby človek zahynul, ale aby mal večný život. No človek v hriechu nemôže mať život a prístup k Bohu. Preto Boh určil jediné a dokonalé útočisko, v ktorom sa môže každý človek utiecť pred pomstiteľom, diablom, a dostať večný život. Týmto útočiskom je Pán Ježiš, Boží Syn. K Nemu, keď sa utečie hriešnik, môže nájsť odpočinutie a sprostie viny. Prečo teda všetci ľudia nebežia do tohto útočiska? Prečo všetci nehladajú Pána Ježiša? Lebo v srdci milujú hriech a nechcú ho opustiť. Je to voľba človeka, či vyzná svoj hriech Pánovi Ježišovi a opustí ho, alebo bude naďalej zapierať, že vôbec je hriešny a teda Pána Ježiša nepotrebuje.

Mnohí prichádzajú k Pánovi Ježišovi ako do útočiska, ale nie všetci tam nachádzajú večné útočisko. Je to presne tak, ako i v prípade vraha v Izraelovi. Ten ktorý sa utiekol do mesta, ale vo svojom srdci mal predom nenávisť voči mŕtvemu, ktorého zabil, bol vydaný pomstiteľovi. Rovnako ten, ktorý prichádza k Pánovi Ježišovi a stále je hriech v jeho srdci, ktorý nechce opustiť, nenachádza útočisko pri Pánovi Ježišovi, ale stále mu „na krk dýcha“ pomstiteľ. Iba ten, kto v pokání prichádza k Pánovi Ježišovi, vyznáva mu svoje hriechy a prosí o odpustenie, iba ten nájde pravé odpočinutie a sprostie viny u svojho Spasiteľa.

Vrah v Starom Zákone, ktorý bol ponechaný na žive v útočistnom meste, našiel pokoj svojej duši. Ale vedomie, že pomstiteľ stále obchádza a striehne za hranicami mesta, bolo stále v mysli vraha. Krv mŕtveho stále volala po

pomste. Veriaci v Pána Ježiša má dokonalejší pokoj a odpočinutie vo svojom Spasiteľovi. On vydal Svoj život za každého veriaceho, aby bol na ňom pomstiteľ náš hriech a tak uspokojená Božia spravodlivosť, ktorá vyžadovala smrť za náš hriech. Veriaci v Pána Ježiša má dokonalejší pokoj, lebo už nie je žiaden hriech, ktorý by volal po smrti a teda ani pomstiteľ, diabol nemá nič na veriacich. Je odzbrojený a všetko čo môže robiť je len strašiť, obchádzať a revať ako lev. Preto sme vyzývaní, aby sme neodchádzali ďaleko od nášho Pána, lebo keď sme ďaleko od Neho, tak počujeme silnejšie rev toho leva a prichádzajú pochybnosti, stráca sa istota bezpečia a večného života, ktorý máme v Pánovi Ježišovi. Keď sme však v Jeho blízkosti, nepočujeme rev pomstiteľa, ale počujeme jemný hlas nášho Pána, ktorý nám hovorí, ako nás má rád, veď dal Svoj život za nás! On je náš veľkňaz, ktorý trvá na veky. On zomrel raz za naše hriechy a vstal zmŕtvych pre naše ospravedlnenie, a už nikdy viacej nezomiera. Sme s Ním navždy, nemusíme odchádzať zo svojho útočiska, ako to robil vrah v Izraelovi po smrti navyššieho kňaza.

V izraelskom národe bolo určených šesť útočistných miest, aby mal vrah na dosah útočisko. Boh určil iba jedno útočistné miesto - Pána Ježiša. On je blízko každého človeka a volá i dnes, aby k Nemu prišli všetci a našli odpočinutie svojim dušiam. Už si našiel tento pravý a večný odpočinok pre svoju dušu v Pánovi Ježišovi? Ak nie, urob tak hneď, lebo pomstiteľ - diabol je blízko a o chvíľu môže byť neskoro!

„Lebo čo osoží človekovi, keby získal čo hneď i celý svet a svoju dušu utratil?“

(Mar. 8:36)

Alexander Veľký bol pravdepodobne najväčším víťazom v dejinách. Podmanil si mnohé krajiny a jeho ríša sa neustále zväčšovala. A predsa zomrel, prešiel z časnosti do večnosti, keď mal iba 32 rokov. Mnohí ľudia kladú aj dnes veľký dôraz na vlastníctvo a materiálne hodnoty namiesto toho, aby rozmýšľali o svojej duši. Spasenie duši je omnoho dôležitejšie. Spasenie je najdôležitejšou vecou v živote človeka, dôležitejšia ako materiálna prosperita. Nevieme koľko času nám ešte zostáva. Kiežby ste ešte dnes urobili toto správne rozhodnutie: Prijmite Pána Ježiša za Spasiteľa svojich duší!

Deuteronomium – Piata kniha Mojžišova (38)

John Riddle, Cheshunt

„VYSTAVÍŠ TAM OLTÁR HOSPODINOVĽ, SVOJMU BOHU, OLTÁR Z KAMEŇOV“

(Prečítajte si kapitolu 27:1–26)

Teraz prichádzame k novému úseku tejto knihy. Kapitoly 27–28 dopĺňajú kapitoly 12–26 a uvádzajú podrobný zoznam dôsledkov poslušnosti i neposlušnosti. Zároveň pripravujú cestu pre kapitoly 29–30, kde sa nachádza jadro učenia, ktoré začína už v 4. kapitole a je predložené vo forme zmluvy (pozri 29:1,9,14,21,25). 29. kapitola stanovuje podmienky, ktoré je potrebné splniť pre dosiahnutie Kanaánu, a 30. kapitola spomína podmienky opätovného dosiahnutia Kanaánu v prípade rozptýlenia „kdekoľvek by si bol medzi národmi, kam by ťa zahnal Hospodin, tvoj Boh.“ (v.1–3)

V 27. kapitole sa malo odohrať „oficiálne prijatie zmluvy, ktorú dostali otcovia na vrchu Sinai, novým pokolením“. Ich otcovia povedali: „Všetko, čo hovoril Hospodin, budeme robiť“ (2.Moj. 19:8). Teraz tresty zákona oznámili do uší celého zhromaždenia, a jeho opakované „Amen“ znamenalo, že celý Izrael súhlasil s podmienkami tejto zmluvy. Keď dostali na vrchu Sinai zákon, obetovali Bohu na oltári z neotesaných kameňov zápalné a pokojné obete (2.Moj. 20:24–25; 24:4–5). Keď sa na vrchu Ébal opakovalo vyhlásenie zákona, obetovali rovnaké obete na rovnakom oltári (Joz. 8:31). Súvislosť medzi vrchmi Ébal a Sinai je skutočne úplne zrejmá. Prítomnosť truhly (Joz. 8:33) bola synonymom prítomnosti samotného Boha. Bolo to slávnostné zhromaždenie.

Túto kapitolu môžeme rozdeliť nasledovne:

1. Stavanie Oltára (v.1–10),
2. Prednes zlorečenstiev (v.11–26).

1) STAVANIE OLTÁRA (v.1–10)

V tejto časti si musíme všimnúť štyri veci:

- a) umiestnenie oltára (v.4)
- b) kamene oltára (v.5–6)
- c) obete na oltári (v.6–7)
- d) písmo na oltári (v.8–10).

a) Umiestnenie oltára (v.4)

„A bude, keď prejdete Jordán, že postavíte tie kamene, ktorých vám ja prikazujem dnes, na vrchu Ébale a olíčiš ich vápnom.“ (Porovnaj Joz. 8:30) Technická poznámka: slová „A bude, **v deň**, keď prejdete cez Jordan, že postavíte tie kamene... a olíčiš ich vápnom“ jasne hovoria o časovom úseku dlhšom ako iba dvadsaťštyri hodín jedného dňa. Podľa Jamiesona, Fausseta a Browna, „slovo deň je často použité na označenie istého času“.

Význam tohto miesta sa stane jasným vtedy, keď si spomenieme na to, že „Mojžiš prikázal ľudu toho dňa a riekol: Títo budú stáť, aby **žehnali** ľud na vrchu Gerizím, keď prejdete cez Jordán... A títo sa postavia na vrchu Ébale, aby **kliali**.“ (v.11–13) Na základe toho by sme mohli očakávať, že tento oltár postavili na vrchu Gerizím. Ale postavili ho na vrchu kliatby. Porovnaj 2.Moj. 24:4: „A Mojžiš napísal všetky slová Hospodinove a vstanúc skoro ráno vystavil oltár pod vrchom a postavil dvanásť pamätných stĺpov podľa počtu dvanástich pokolení Izraelových.“

Oltár na vrchu Ébal, rovnako ako oltár na vrchu Sinai nám pripomína, že „nás Kristus vykúpil spod zlorečenstva zákona tým, že sám sa stal za nás zlorečenstvom, lebo je napísané: Zlorečený každý, kto visí na dreve“.

b) Kamene oltára (v.5–6)

„A vystavíš tam oltár (na vrchu Ébal) Hospodi-

novi, svojmu Bohu, oltár z kameňov; nezaženieš sa nad nimi železom. Z neotesaných kameňov vystavíš oltár Hospodina, svojho Boha.“ Veľmi dobre to vystihujú slová, že „hľba kameňov na vrchu Ébal nebola nazbieraná za tým cieľom, aby ňou vykonali súd **nad** hriešnikmi, ale pre oltár, na ktorom bude obetovaná obeť **za** hriešnikov“ (A. W. Pink).

Musíme si všimnúť ešte ďalšie dva citáty zo Starého Zákona:

i) „Oltár mi spravíš zo zeme... A keď mi spravíš oltár z kameňov, nepostavíš ho z tesaných kameňov; lebo keď pozdvihneš svoj železný nástroj... poškvrníš ho.“ (2.Moj. 20:24–26).

ii) „Oltár z celých kameňov netesaných, nad ktorými nepovzniesli železa.“ (Joz. 8:31) Toto nám pripomína, že je naše spasenie úplne Božie. Tu nikto „nepovzniesol železa“ (pozri Rim. 4:4–8)! „Tomu však, kto robí skutky, nepočíta sa mzda podľa milosti, ale podľa podľžnosti. Ale tomu, kto nerobí skutkov, ale verí na toho, ktorý ospravedľňuje bezbožného, počíta sa jeho viera za spravodlivosť.“ (porovnaj Efež. 2:8–10)

Tento oltár sa iste líši od medeného oltára v Stánku (2.Moj. 27:1–8). V tomto prípade išlo o verejné prehlásenie, že Kanaán sa stal vlastníctvom Božieho ľudu, a že Boh Izraelov nie je „podobný zlatu alebo striebru alebo kameňu, rytine, ktorú vytvorilo remeslo alebo ľudský výmysel“ (Skut. 17:29) F. B. Meyer to vo svojej knihe (Jozue a zaslúbená zem) komentuje slovami: „V 27. kapitole 5. knihy Mojžišovej sa nachádzajú zvláštne príkazy ohľadne jeho výstavby. Mal byť vystavaný z neotesaných kameňov, nad ktoré nepozdvihli železný nástroj; dôvodom k tomu bola pravdepodobne snaha predísť pokusom vytvoriť Božiu podobu, a zabrániť prehnanému okrášľovaniu, či použitiu nevhodných, ba dokonca až lascívnych - oplzlých ornamentov, ktoré okolití pohania obľubovali.“

V Starom Zákone bol oltár miestom stretnutia Boha a ľudí. K takémuto stretnutiu nemoh-

lo prísť bez obete. Preto čítame: „Máme **oltár**, z ktorého jest' nemajú práva tí, ktorí slúžia stánu.“ (Žid. 13:10) Bohom vyžadovaný oltár musel byť vystavaný z Bohom poskytnutých materiálov a nemal byť ozdobený, vylepšený alebo okrášlený ľudskou zručnosťou. Jeho stavba neponechala priestor pre akúkoľvek ľudskú slávu. Nemal byť odrazom ľudských myšlienok a iniciatív. Bol skromný a neokázalý. Ak nebol z kameňa, potom to bola iba „hrubá hromada zeme“ (A. W. Pink).

To nám pripomína prorocstvo: „Nemal podoby ani krásy; videli sme ho, ale nebolo na ňom vidieť toho, prečo by sme ho boli bývali žiadostiví.“ (Izai. 53:2) Žiaľ, Kristus Biblie nie je Kristom povrchného kresťanstva. Stačí si len všimnúť spôsob, akým sa náboženský i iní vodcovia snažili urobiť Pána Ježiša Krista a Jeho učenie prijateľnejším a žiadostivejším. Nahradili „neotesané kamene“ Biblického učenia otesanými a vyhladenými, aby im viac vyhovovali.

c) Obete na oltári (v.6–7)

„A budeš na ňom obetovať zápalné obete Hospodinovi, svojmu Bohu... a obetovať budeš pokojné obete a budeš tam jest' a budeš sa radowať pred Hospodinom, svojím Bohom.“ Obidve tieto obete boli obeťami príjemnej upokojujúcej vône (3.Moj. 1:17; 3:5; 2.Moj. 24:4–5).

i) „Zápalné obete“. V tomto prípade bola celá obeť spálená (význam tohto slova je doslova páliť ako kadidlo), čo nám pripomína Pána Ježiša, ktorý povedal: „Činiť tvoju vôľu, môj Bože, si želim.“ (Žalm 40:9) Tieto isté slová sú citované, ale nie úplne, v liste Židom 10:7–9. Pri zápalnej obeti bola jej dokonalosť pripočítaná obetujúcemu, čo nám pripomína, že sme „prijatí v Milovanom“ (Efež. 1:6). V prípade obete za hriech bol hriech obetujúceho pripočítaný obeti. Len sa nad tým zamyslite! My sa môžeme blížiti k Bohu a klaňať sa Mu, pretože nás prijíma vo všetkej vôni samotného Krista.

ii) „Pokojné obete“. V tomto prípade bola časť obete spálená na oltári (Božia časť); zostávajúcu

*My
sa
môžeme blížiti
k Bohu a klaňať
sa Mu, pretože nás
prijíma vo všetkej
vôni samotného
Krista.*

časť potom dostali za pokrm kňazi a obetujúci. Inými slovami, pokojná obeť krásne zobrazuje mužov a ženy, ktorí majú obecnosť a spoločnosť s Bohom. Prijímame to isté, čo aj Boh! F. B. Meyer to krásne vystihol slovami: „My sa sýtíme pokojnou obeťou, keď uvažujeme o láske a smrti nášho požehnaného Pána, a vstupujeme do niektorých Otcových myšlienok o spokojnosti na základe toho diela, ktoré On vykonal a Ducha, v ktorom ho On vykonal.“

C. H. Mackintosh na to nádherne poukazuje: „Hlavným predmetom tu nie je priestupník a jeho skutky, alebo hriešnik a jeho prirodzenosť, ktorí pristupujú k medenému oltáru s obeťou za priestupok alebo obeťou za hriech, ale ľudia úplne vyslobodení, prijatí a požehnaní – ľudia, ktorí sa radujú z ich skutočného vzťahu a svojho dedičstva.“

d) Písmo na oltár i (v.8–10)

Vykladači Písma sa v tomto nevedia zhodnúť. Niektorí hovoria, že zákon bol v skutočnosti napísaný na oltári, a za tým účelom ho odmietli. Podľa Joz. 8:31–32 by sa na prvý pohľad mohlo zdať, že je to pravda. Na druhej strane sa zdá, že 5.Moj. 27:2–8 hovorí o tom, že jestvovali dve skupiny kameňov. W. H. Groser (Jozue a jeho nástupcovia) je presvedčený o tom, že: „Určitý člen (v knihe Jozuu 8:32) je na tomto mieste použitý preto, že tento príkaz bol údajne dobre známy; t.j. kamene, o ktorých Mojžiš hovoril v 5. Moj. 27:2, nie sú kameňmi oltára, ale hrubé stĺpy, pokryté omietkou z cementu alebo malty. Takéto nápisy zostávali v suchej klíme celé storočia nepoškodené.“ Je úplne zrejmé, že v 2.Moj. 24:4 sa nachádzali dve rozdielne stavby.

Napriek týmto rozdielnym názorom zostáva predsa skutočnosť, že v oboch prípadoch bolo Písmo tesne spojené s oltárom. A. W. Pink k tomu hovorí: „Tieto dve veci nie je možné oddeliť: keď prinášali svoje obeť na oltár, tak hovorili Bohu; tým, že On (Boh) nechal napísať zákon na kamene oltára, hovoril k nim, vyžadoval Svoje sväté požiadavky voči nim.“ A k tomu dodáva: Kristus zomrel, aby vyslobodil Svoj ľud od práva zákona, ale nie aj od poslušnosti predpisom

zákona.“ O tom je hodno porozmýšľať, zvlášť v spojení s citátom Rimanom 8:4. Oltár Jeho ľudu pripomínal Božie milosrdenstvo umožňujúce im poraziť ich nepriateľov, ale to im pripomínalo, že aj ich úspechy nesmú nikdy viesť ku zabudnutiu na Jeho slovo. „Lebo toto je tá láska Božia, aby sme zachovávali jeho prikázania, a jeho prikázania nie sú ťažké.“ (1.Jána 5:3)

2) PREDNES ZLOREČENSTIEV (v.11–26)

Šesť pokolení (Simeon, Lévi, Júda, Izachár, Jozef a Benjamin) stálo „na vrchu Gerizím, aby žehnalo ľud“ (v.12). Iných šesť pokolení (Rúben, Gád, Aser, Zabulon, Dán a Naftali) stálo „na vrchu Ébale, aby kliali“ (v.13). Kliatby čítali Leviti nahlas a každú z tých dvanástich kliatieb (v.15–25), spolu so záverečnou všeobecnou kliatbou (v.26), sprevádzalo jednoglasné „Amen“ veľkého množstva zhromaždených na vrchu Ébal. Už sme poukázali na to, že 27. kapitola 5. knihy Mojžišovej nehovorí nič o jednoglasnom „Amen“ na vrchu Gerizím; v skutočnosti nemáme ani zoznam požehnaní! Na začiatku 28. kapitoly je možné čítať o šiestich požehnaníach, ale sú slovo po slove rovnaké ako šesť kliatieb zaznamenaných neskôr v tej istej kapitole (pozri v. 3–6, 16–19). Aj to, že ich nie je možné nikde nájsť je dôležité, pretože to zdôrazňuje, že „zo skutkov zákona nebude ospravedlnené pred ním nikto“ (Rim. 3:20).

C. H. Mackintosh to vystihuje slovami: „Snáď ani nemôže existovať pôsobivejší komentár, ako slová Bohom inšpirovaného apoštola v liste Galatanom 3:10 – *Lebo všetci, koľko ich len je zo skutkov zákona (všetci, ktorí stoja na tom základe) sú pod zlorečenstvom.* Lebo je napísané (a na tomto mieste cituje 5.Moj. 27:26) *Zlorečený, kto by nepostavil slov tohoto zákona, aby ich činil. A všetok ľud povie: Amen!*“ Mackintosh pokračuje: „Izrael, pokiaľ išlo o ich vtedajší morálny stav, stál na základe zákona. Napriek tomu, že začiatok tejto kapitoly predkladá príjemný obraz Božích myšlienok ohľadne Izraela, záver kapitoly popisuje smutný a ponižujúci dôsledok skutočného postavenia Izraela pred Bohom. Z vrchu Gerizím sa neozýva ani jedinú slovo chvály; namiesto

toho môže ľud počuť kľatbu za kľatbou.“ Mali by sme si všimnúť, že Leviti mali hovoriť „**všetkým** mužom Izraelovým povýšeným hlasom“ (v.14), a že „**všetok** ľud povie Amen“ (v.15–26). Na základe toho je možné prísť k záveru, že aj ľud, ktorý stál na vrchu Gerizím, mal vyjadriť svoj súhlas s kľatbami!

Raymond Brown má asi pravdu, keď tvrdí, že týchto dvanásť kľatieb predstavuje „zvláštne prípady“ tých možností, ktorými mohol byť Zákon porušený. Patrí medzi ne: skryté mod-

lárstvo, čo nám pripomína, že toto modlárstvo začína v srdci (v.15); opovrhovanie rodičmi (v.16), ukradnutie majetku (v.17), spoločenská nespravodlivosť (v.18–19), pohlavné deviácie (v.22–23), ubíť na smrť (v.24–25). Veriaci sa môžu radowať z toho, že „Kristus nás vykúpil spod **zlorečenia zákona** tým, že sa sám stál za nás **zlorečenstvom**, lebo je napísané: **Zlorečený** každý, kto visí na dreve, aby na pohanov prešlo v Kristu Ježišovi **požehnanie** Abrahámovo.“ (Gal. 3:13)

Ale Boží základ stojí

A. J. Higgins

VÍŤAZI VIERY A OBETE

Aj veriacim sa dejú zlé veci. Často dostanú od veriacich dobre mienenú radu, aby „len dôverovali Bohu“. Lepšiu radu ani nemôžu dostať – ale v čom dôverujeme Bohu? V úspešné vyriešenie problému? Má snáď byť výsledkom „večné šťastie“? Alebo sa učíme dôverovať Bohu iným spôsobom? To prináša otázku: „Čo je viera?“

Keď sa hovorí o viere, väčšina veriacich sa zameria, a úplne oprávnene, na 11. kapitolu listu Židom. To je kapitola hrdinov a hrdiniek viery. Keďže pisateľ nemá dostatok priestoru na to, aby podrobne opísal život tých, ktorých by rád spomenul, iba spoločne spomenie veľkú skupinu ľudí bez toho, aby uviedol ich mená (Žid. 11:32–38). Zoznam obsahuje víťazov ich boja so svetom (v.32–35), ale tiež obsahuje aj mená tých, ktorí sa stali obeťami sveta (v.35–38). Hovorí o tých, ktorí prišli o svoje domovy a nikdy ich nedostali späť. Spomína tých, ktorí boli trápení a zabití, i tých, ktorí blúdili po púšťach a vrchoch. Nikdy sa im nedostalo ospravedlnenia; spoločnosť, v ktorej žili, ich nikdy neuznala za „víťazov“. Mali snáď nedostatočnú vieru? Boli snáď označení za tých, ktorí mali menšiu vieru ako tí, ktorých opisujú verše 32–35? Ich skúšky nemali šťastný koniec!

Všetko toto nám môže pomôcť lepšie sa zamerať na to, čo je v skutočnosti viera a dôvera. Nedôverujeme Bohu, že ukončí skúšku tak, ako si to my želáme. Na takú vieru nemáme dôvod. Viera vždy potrebuje slovo od Boha (Rim. 10:17); to je viera v to, čo Boh povedal. On mi nepovedal, že sa moja skúška skončí slávnym víťazstvom na údiv a prekvapenie všetkých, ktorí sa na to pozerajú. Niet takého miesta v Písme, ktoré by zaslubovalo, že sa búrka skončí dramatickým spôsobom. On ma uistuje, že čokoľvek príde do môjho života, prichádza s tým cieľom, aby som bol lepším kresťanom (Jak. 1:3–4). Viera sa teda týka predovšetkým Božieho Slova a charakteru.

Veriť Bohu v čase búrky znamená spokojne prenechať (vložiť) všetko do Jeho rúk. Môžem z toho vyjsť ako víťaz, alebo ako obeť. V oboch prípadoch som však víťazom. Boh môže použiť akúkoľvek a každú skúšku na to, aby mi priniesli duchovné dobro, nezáleží pri tom, nakoľko boľavé sú s tým spojené okolnosti.

Skúšky spojené s bolesťou sa spočiatku nejavajú ako užitočné a slúžiace k dobru, ale dôvera v Boha ma uistuje, že nakoniec Jeho múdrosť a zručnosť zvíťazí.

Cesta dokonalého človeka (4)

Jim Flanigan

BETABÁRA (pokračovanie)

Betabára je skutočne „Dom prechodu“ pre nášho Pána Ježiša, ako sme to už videli. On vyšiel zo súkromia na verejnosť, z osamelosti medzi množstvo ľudí. Navyše išlo o nevratný stav, lebo už viac nebude mať možnosť vrátiť sa späť. Navštívil ešte niekedy Betlehem? Ležala pred Ním rušná cesta, ktorá Ho viedla k smrti na Golgote. Kým sa to však stane, budú Jeho dni vyplnené neprestajným kázaním, učením, uzdravovaním a modlitbou, až po noc opustenia na Olivovom vrchu. Betabára bola kritickým bodom zvratu, kde na Neho Ján Krstiteľ poukázal pred ľuďom.

Niekoľko napísal:

Pozeral na Neho, kým šiel pomimo;

pozoroval jeho kroky;

a nadšene zvolal:

„Hľa, Boží Baránok!“

Konečne hviezdy prorocstva

zmenili sa na deň;

a tiene z minulých vekov

sa vo svetle pominuli.

Akým privilegovaným mužom bol Ján! On bol vrátnym, ktorý otvoril dvere pre Pastiera oviec (Jána 10:3). Už o krátky čas si Pastier povolá Svoje ovce ich menami; budú počuť Jeho hlas a On ich vyvedie von; Andrej a Ján, Peter a Jakub, Filip a Natanael, i mnoho ďalších.

Ján volal na svojich poslucháčov: „Hľa, Boží Baránok.“ To bola skorá predzvesť Golgoty, kde bude Spasiteľ niest' hriech sveta. Ľudia po celé stáročia prinášali svojich baránkov Bohu; teraz dáva Boh Svojho Baránka ľuďom. Ján je skutočne verný svedok, ale bol tu ešte väčší svedok ako Ján.

Ježiš prišiel k Jordánu, kde Ján krstil. Bol to krst na pokánie a tí, ktorí sa mu podrobili, vyznávali svoje hriechy a hľadali odpustenie. Ján bol veľmi prekvapený, keď k nemu Ježiš prišiel!

Aký význam majú Jánove slová: „A ja som ho neznal“? Ich rodiny si boli príbuzné, ich matky boli sesternice a keďže žili ďaleko od seba, bolo skutočne možné, že Ho Ján nikdy nevidel, a preto Ježiša ani nepoznal. Ale ako potom mohol povedať: „Mne je treba, aby som bol pokrstený od teba, a ty ideš ku mne?“ (Mat. 3:14) Sú dve možnosti. Buď tým Ján myslel, že hoci poznal Ježiša a vedel o Jeho svätom živote počas tých rokov, kedy žil v Nazarete, nepoznal, že je Mesiášom. Alebo môže byť pravda to, ako niektorí hovoria, že Ján dostal Božie znamenie, že to je Ten zaslúbený až vtedy, keď sa k nemu Ježiš približoval. Nech to bolo akokoľvek, Spasiteľ s veľkou pokorou žiadal, aby Ho Ján pokrstil.

Samozrejme, náš Pán Ježiš nemal z čoho konať pokánie, to iste vie každý veriaci. Ako potom, alebo prečo mal byť ten dokonalý pokrstený takýmto krstom? On videl svoje ovce ako tonú vo vodách smrti a preto išiel dobrovoľne za nimi. Bolo to povzbudenie pre tých, ktorí reagovali na Jánove kázanie i povzbudenie pre neho samotného, že niekto taký veľký uznal jeho krst. A nebol to i pohľad na samotnú Golgotu? Neskôr povie svojim učeníkom: „Mám krst ktorým budem pokrstený;“ (Luk. 12:50). On sa v skutočnosti ponoril do hlbokých vôd smrti a odsúdenia kvôli iným, a jeho krst v Jordáne bol len slabým predobrazom tohto vážneho dňa.

Bol tam však ešte jeden väčší svedok ako Ján. Bol to samotný Otec, ktorý prehovoril. Bethabára bola dejiskom zjavenia veľkej Trojjednosti, tej Najsvätejšej Božej osoby. Syn stál vo vode a Duch na Neho zostúpil a vznášal sa nad Ním, a z neba prehovoril Otcov hlas. Toto verejné predstavenie Mesiáša bolo v úplnom súlade so zjavením celej jednoty Božstva, svätým potvrdením služby, ktorá bude nasledovať. Aká milosť, aká pokora, že svedectvu o dokonalosti tohto Muža predchádzalo Jeho zjavenie na zablatenom brehu rieky Jordán! Táto rieka nebola

žiadnym spôsobom prítiažlivá. Sýrsky Náman to vedel a povedal: „Nie sú Abana a Farfar, rieky Damašku, lepšie ako všetky vody Izraela?“ (2.Král. 5:12) Ale Spasiteľ stál práve tam, akoby nám chcel ukázať veľkosť svojej pokory, ktorá ho priviedla zachrániť náš svet. On prišiel z výšin slávy do blata Jordánu!

„A keď bol Ježiš pokrstený, hneď vystúpil z vody, a hľa, otvorili sa mu nebesia, a videl Ducha Božieho, ktorý zostupoval akoby holubica a prichádzal na neho. A hľa, bolo počuť hlas z nebies, ktorý hovoril: Toto je ten môj milovaný Syn, v ktorom

sa mi zalúbilo.“ (Mat. 3:16–17) Ako iný preklad hovorí: „V ktorom som našiel svoju záľubu.“ (JND) Tu je súhrnné svedectvo, čo znamenal Syn pre Otca počas tých rokov v Nazarete, ktoré strávil v ústraní. Aký to bol div, že tam, v Nazarete, žil 30 rokov Človek, ktorý prinášal záľubu Božiemu srdcu! Bol ako nežný prútik z vyprahutej zeme. Zem bola vyprahnutá a neplodná, ponorená v hriechu, a plná pokrytectva. Uprostred tejto hriechom poškrvnenej scény žil Ten, ktorý prinášal Bohu záľubu.

V Betabáre Boh predstavuje tohto krásneho Človeka Izrael-

skému národu a od tej chvíle bude každé oko sústredené na Neho. Niektorí Ho budú milovať. Niektorí nenávidieť. Čoskoro bude „opovrhnutý a opustený od ľudí, muž bolestí, a oboznámený s nemocou.“ Ale On bude pokračovať v živote a službe na Božiu záľubu. Približuje sa tá doba, kedy sa nebesia otvoria a Otec ešte raz oznámi Svoju záľubu vo Svojom Synovi.

Teraz prejde Ježiš z osamelosti Nazareta do Betsaidy, „Domu Sietí“, aby tam povolal tých, ktorí sa stanú Jeho spoločníkmi v tej veľkej službe lovenia ľudí.

Naše životy vo vzťahu k Jeho príchodu (7)

J. Hay, Scotland

„PRED SVOJÍM PRENESENÍM ... LÚBIL SA BOHU“ (Židom 11:5)

Vpredchádzajúcej úvahe sme sa zamerali na tie časti, ktoré nás učia, ako máme žiť s ohľadom na budúcnosť. Teraz sa pozrieme na predmet, ktorý v skratke opisuje Enochov životopis v 5. kapitole 1.knihy Mojžišovej Opis iných osôb v tejto kapitole končí vždy slovami: „a zomrel“. O Enochovi sa však hovorí: „a nebolo ho, lebo ho vzal Boh“ (v.24), čo je všade inde opísané ako „jeho prenesenie“ (Žid. 11:59). Už na počiatku dejín ukazoval Boh ľuďom, že sa môžu dostať do neba aj bez nevyhnutnej smrti. Skúšku správnosti si urobte v 1.Mojžišovej 5. Enoch bol prenesený do slávy bez toho, aby zomrel, ešte pred smrťou Seta, Adamovho syna. Stal sa tak predobrazom tých, ktorí nezomrú, ale budú premenení (1.Kor. 15:51); jeho skúsenosť je obrazom vychvátenia svätých (1.Tes. 4:13–18).

V Písme sa nachádzajú dva jasné obrazy vychvátenia; tento je z prvej knihy Biblie, ten

druhý z poslednej. Ján počul pozvanie, aby vstúpil „dverami otvorenými na nebi“ (Zjav. 4:1). Obidva obrazy sú v súlade s učením o vychvátení cirkvi pred Veľkým súžením. Ak budeme potopu považovať za obraz Veľkého súženia, potom bol Enoch premiestnený ešte pred jeho príchodom. Ján bol vyzdvihnutý do neba ešte predtým, ako boli zverejnené podrobnosti o súdoch Veľkého súženia.

Spomienky na Enocha sú síce vtiesené iba do niekoľkých veršov, ale pre tých, ktorí očakávajú vychvátenie, sú plné ponaučení! Tento skrátený súhrn však dva razy opakuje: „chodil s Bohom“ (v.22–24), čo je Novozákonným ekvivalentom slov: „lúbil sa Bohu“ (Žid. 11:5). Tí, ktorí očakávajú príchod svojho Pána, budú s Ním chodiť už v súčasnej dobe a budú sa Mu snažiť v každom ohľade zalúbiť. Budú sa vyhýbať tomu, aby sa nepodobali tomu sluhovi, ktorý povedal: „Môj

Pán odkladá s príchodom!“ Takýto postoj vedie k týranu spoluveriacich a k spájaniu s pochybnými osobami (Luk. 12:45). Kiežby naša nádej Jeho druhého príchodu jasne žiarila! Ona bude pevnou oporou blízkeho obecnstva s Ním počas nášho súčasného života.

*Ach, kiežby s Ježišom kráčal si,
by si hĺbku, šírku lásky Jeho znal!
Lásky dôkaz neposkytnú iba tí,
čo na hriešnikov ceste zblúdili.*

ZAČIATOK JEHO CHODENIA S BOHOM

Zdá sa, že sa Enoch obrátil vtedy, keď mal 65 rokov, teda súčasne s narodením Matuzalema (1.Moj. 5:21–22). Možno nám práve význam mena tohto chlapca napovie príčinu, pre ktorú nastala v Enochovom živote nová kapitola. Podľa Newberryho prekladu Biblie znamená Matuzalem v preklade: „keď on zomrie, vtedy to príde“. Zdá sa, že Enoch dostal varovanie o prichádzajúcej potope, ktorého súčasťou bola i informácia, že sa to stane vtedy, keď toto dieťa zomrie. Vždy, keď Matuzalem ochorel, akoby zazvonil výstražný zvonec; ak on zomrie, príde súd! Je to však i dôkaz, že „Božia zhovievavosť vyčkávala za dní Noeho“ (1.Pet. 3:20), pretože Matuzalem žil dlhšie ako ktorýkoľvek iný smrteľný človek. Deväťstošesťdesiatdeväť rokov uplynulo, kým sa jeho život skončil a opäť tu máme matematický dôkaz, ktorý potvrdzuje, že práve v tom roku keď zomrel, prišla potopa.

Vynárajú sa tu dva fakty; prvý – Božie predpovede sa nevyhnutne musia naplniť. Tento muž, ktorému Boh poslal výstrahu pred potopou bol zasvätený aj do ďalšieho Božieho tajomstva; druhý príchod Pána Ježiša bude sprevádzať súd (Júdu 14–15). To sa udeje s rovnakou istotou, ako sa to stalo v prvom prípade.

Druhý – Boh je ohromne trpezlivý, napriek tomu žiaľ, ľudia ešte stále pohrdajú „bohatstvom jeho dobrotivosti, znášateľnosti a zhovievavosti“ (Rim. 2:4); a odmietajú prijať, že „zhovievavosť nášho Pána je spasenie“ (2.Pet. 3:15).

Zdá sa, že práve hrozba súdu priviedla Enocha k tomu, aby začal chodiť s Bohom. Niektorí čitatelia s tým iste budú súhlasiť a spomenú si na ten čas, keď boli aj oni prebudení realitou súdu, ktorý má prísť (Skut. 24:25); to ich priviedlo k tomu, aby sa uchýlili do útočiska (Žid. 6:18). Enochova skúsenosť nás učí, že varovanie pred súdom musí byť súčasťou nášho kázania. Keď má byť Evanjeliom zvestované účinným spôsobom, musí byť jeho jadrom Kristus, Jeho smrť a vzkriesenie. No, podobne ako Pavel, k nemu musíme pripojiť aj správu o „dni, keď bude Boh súdiť skryté veci ľudí podľa môjho evanjelia skrze Ježiša Krista“ (Rim. 2:16). Spoločné zvestovanie Božej lásky vyjadrenej na kríži a predpoved' Božieho súdu pre tých, ktorí nekonajú pokánie, môže priviesť vinných k Spasiteľovi.

*Tí,
ktorí
očakávajú
príchod svojho
Pána, budú s Ním
chodiť už v
súčasnej dobe.*

Enocha neprivedlo k chodeniu s Bohom iba samotné odhalenie prichádzajúceho súdu, ale aj uvedomenie si jeho zodpovednosti za rodinu. Výchova v rodine je veľmi zodpovedná úloha, ktorá si vyžaduje Božiu pomoc. Písmo poukazuje na to, že bohabojnosť rodičov ešte nezaručuje duchovné dobro rodiny. Kain a Ábel mali rovnakú výchovu, podobne ako aj Izák a Izmael, či Jakob a Ezav. Každý z nich mal k dispozícii rovnaké výhody a rovnaké rodičovské rady. Avšak v každom z týchto prípadov bol jeden brat úplne rozdielny od toho druhého. Ale tí veriaci, ktorí chodia s Bohom, nebudú nikdy cítiť vinu za to, že boli rodine zlým príkladom, ani nepoznajú žiadne obvinenie z nejakej nedôslednosti v rodine, ktoré by sa týkalo ich samotných.

OKOLNOSTI JEHO CHODENIA S BOHOM

V širšom zmysle je možné povedať, že okolnosti jeho chodenia s Bohom boli poznamenané podmienkami všeobecného úpadku, špirálou zla, ktorá smerovala dolu k prevrátenosti, ktorá „bola veľká na zemi“, a ľudská myseľ sa zamerala po všetky dni „len na zlé“ (1.Moj. 6:5). Inými slovami je možné povedať, že svet dozrieval k súdu potopy. Aby sme boli presnejší, je dôležité si uvedomiť, že je opísaný ako „siedmy od

Adama“ (Júdu 14). Jeho náprotivkom v Kainovej línii bol Lámech (1.Moj. 4:18–24). On i jeho rodina zahájili útok, ktorého cieľom bolo urobiť znesiteľnejším život bez Boha. To bolo v súlade s dobou, v ktorej chodil Enoch s Bohom.

Lámech bol prvým mužom, ktorý sa vzdialil od Božieho ideálu v súvislosti s manželstvom, vzťahom medzi jedným mužom a jednou ženou; „on si vzal dve ženy“. Nemorálnosť sa v ľudskom pokolení pevne zakorenila, ale Enoch napriek tomu chodil s Bohom. Ľudská aktivita sa zameriava predovšetkým na dva hlavné smery, priemysel a poľnohospodárstvo, znázornené kladivom a kosákom komunizmu. Vznikli a stali sa bežnou súčasťou života človeka. Enoch chodil s Bohom práve v dobe pokroku ľudstva posadnutým produktivitou, rozvojom zábavného priemyslu a kultúrou. Strunové nástroje, nech to boli novo vynájdenej harfy, či organy, upokojovali znepokojené svedomie a pozdvihovali zarmúteného ducha. V takom prostredí chodil Enoch s Bohom. Vtedy vznikla prvá poéma, ktorá je oslavou násilia. A práve v takejto kultúre, vyvyšujúcej agresivitu, chodil Enoch s Bohom.

Semená zasiat počas dní Lámecha sú teraz v plnom kvete a podmienky, ktoré panujú v súčasných dňoch, sú dôsledkom tohto vývoja. Aj keď okolo nás panujú uvoľnené pomery, choďme s Bohom. Napriek tomu, že žijeme v prostredí, ktoré na nás v zamestnaní kladie čoraz neznesiteľnejšie požiadavky, choďme s Bohom. Vo svete posadnutom zábavou, ktorej ohavnosť rastie a stráca úctu voči čomukol'vek, choďme s Bohom. Napriek kultúre, v ktorej sa agresivita nepretržite objavuje v každej oblasti, choďme s Bohom. Už to nebude trvať dlho; naše prenesenie je blízko.

*Pomôž mi, Učiteľu, Pane,
chodiť mimo toho s Tebou,
von za táborom, kde iba
v Tvojej kráse nachádzame záľubu,
ďaleko od divokého ruchu sveta,
mimo jeho zaneprázdneného hukotu,
ďaleko od jeho ctenej
nevery a hriechu.*

CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY JEHO CHODENIA S BOHOM

Najdôležitejšia vlastnosť jeho života sa spomína v liste Židom: „lúbil sa Bohu“ (11:5). Neveriaci ľudia sa Mu nemôžu zaľúbiť ani čiastočne, pretože tí, „ktorí sú v tele nemôžu sa ľúbiť Bohu“ (Rim. 8:8). A netýka sa to len neveriacich, pretože aj veriaci môžu stratiť túto Jeho záľubu, čo je zobrazené v Pavlovom komentári voči Izraelu: „ale vo väčšine z nich sa nezaľúbilo Bohu“ (1.Kor. 10:5). Pavel mal s Enochom rovnakú túžbu: „A preto sa aj všemožne snažíme... aby sme sa Jemu ľúbili“ (2.Kor. 5:9). Toto je ďalší príklad ovplyvnenia budúcnosti životom v súčasnej dobe. Pavel očakával Kristovu súdnu stolicu a jej dôkladné skúmanie bolo dôvodom jeho motivácie ľúbiť sa Bohu (v.10).

Akým spôsobom môže na nás spočinúť Jeho záľubenie? Môžeme sa Mu ľúbiť naším **klaňaním**. Služba v úcte a bázni Božej, vydávanie tela v živú obeť, je „ľúbe Bohu.“ (Rim. 12:1). Urobili ste to už niekedy? „Obet' chvály“ spojená s obeťou našich prostriedkov, je mu príjemná (Žid. 13:15–16). Nech sa nestane, aby sme Boha pripravili o to, čo Mu patrí tým, že prideme do Jeho blízkosti prázdni, nemajúci čo povedať o Jeho Synovi, alebo by sme biedne prispievali finančnými prostriedkami na nejakú potrebu.

Môžeme sa Mu ľúbiť naším **svedectvom**. Pavel mal „zverené evanjelium“; a uvedomoval si, že je zodpovedný za to, aby ho zvestoval „nie ako taký, ktorý sa ľúbi ľuďom, ale Bohu.“ (1.Tes. 2:4). Mohlo by sa zdať, že svedectvo upadá, ale práve týmto spôsobom je možné sa Mu ľúbiť.

Môžeme Mu slúžiť naším **chodením**. Pavlova túžba, ktorá sa týkala Kološanov bola, „žeby ste chodili hodne Pána, aby ste sa Mu vo všetkom ľúbili.“ (1:10). Kázanie v Tesalonikách ich poučilo, ako sa „majú chovať a ľúbiť sa Bohu.“ (1.Tes. 4:1). Slová listu Kološanom sú však presnejšie. On hovorí o chodení, spôsobe nášho chovania v súlade s naším spojením s „Pánom“. To znamená osvojenie si takého štandardu, ktorý sa najviac podobá tomu, ktorý On ustanovil. Skutočnosť, že On je „Pán“, nám pripomína Jeho autoritu a nevyhnutnosť podriaďovať sa tejto auto-

rite. Lúbite sa Mu svojím chodením?

Môžeme sa Mu lúbiť svojím **zápasom**, „lúbiť sa Tomu, ktorý si nás vyvolil, aby sme boli vojakmi“ (2.Tim. 2:4). Vojaci v aktívnej službe sa nezdržujú inak bežnými „obchodnými“ záležitosťami. Musia sa venovať iba boju, opustiť všetky iné záujmy. My sa Mu môžeme lúbiť iba takým spôsobom, že našu účasť na kresťanskom boji postavíme na prvé miesto.

ZÁVER JEHO CHODENIA S BOHOM

Enochova história sa končí náhle; „Boh ho vzal.“ Odrazu, dramaticky a bez upozornenia, zrazu bol preč. Tak to bude aj pri vychvátaní. Nebude mu predchádzať žiadne upozornenie, žiadny náznak alebo znamenie nebude zvestovateľom Jeho príchodu; zmena, ktorú

zažijeme, bude „v momente, v okamihu“ (1.Kor. 15:52); vtedy už nebude čas na odstránenie žiadnych nezrovnalostí z našich životov.

Enochovo zmiznutie zrejme spôsobilo znepekosenie medzi jeho známymi. Pravdepodobne ho hľadali, ale „nenašli ho“ (Žid. 11:5). Iste si viete predstaviť, aké zdesenie bude nasledovať po Vychvátaní. Členovia rodín, kolegovia v práci, susedia sa nebudú dať nájsť, pretože sa dožili „prenesenia“. Pre mnohých pozostalých bude neočakávaný odchod priateľov dôkazom ich beznádejného stavu. Kiežby sa každý nespasený čitateľ na túto udalosť vopred pripravil tým, že uverí v Pána Ježiša, lebo „vierou bol Enoch prenesený“! Kiežby žil každý skutočný veriaci s presvedčením, že prenesenie veriacich sa môže odohrať aj dnes! „Áno, prídem skoro! Amen. Áno, prídi, Pane Ježišu!“ (Zjav. 22:20)

Prijateľné – vzácne slová

J. B. Currie

Každý z nás si iste uvedomuje, že spoločenská klíma pre kázanie evanjelia sa v období po skončení druhej svetovej vojny drasticky zmenila. V predchádzajúcej dobe si zvyčajne väčšina ľudí vážila Bibliu i tých, ktorí ju kázali. A nielen to, ale na istej základnej úrovni ju ľudia väčšinou aj poznali. To však už teraz neplatí. Kazateľ evanjelia, ktorý ho chce zvestovať ľuďom v ich domovoch, alebo mimo miesta jeho zvyčajného hlásania, sa čoraz častejšie stretáva s ľuďmi, ktorí nerozumejú predmetu o ktorom hovorí, a dokonca ani slovám, ktoré sa na jeho vysvetlenie používajú.

Dvanásta kapitola knihy Kazateľa poukazuje na to, že

v ktorejkoľvek dobe sú vždy nástrojmi múdreho kazateľa „prijateľné – vzácne slová“. Tieto „prijateľné – vzácne slová“ sú vždy a v prvom rade „slová pravdy“ (v.10). To znamená, že obsah evanjelia sa nikdy nemení, aby lepšie zodpovedal aktuálnym podmienkam v spoločnosti. Predsa „kazateľ... vyzvedal a spytoval, zložil množstvo prísloví“. Tieto „príslovia“ sú „vzácne slová a napísané veci pravé“ (v.10). Zvestovateľ evanjelia by mal, už či verejne alebo v súkromí, venovať svoju pozornosť tým veciam, ktoré sú dôležité pre jeho poslucháčov. „Príslovia“ boli v tejto súvislosti skôr rozumné výroky, ktoré ľudia v tých dňoch bežne poznali. Kazateľ sa snažil predovšet-

kým o to, aby zvestoval tieto veci takým spôsobom, aby boli jasne zrozumiteľné vo svetle toho, čo „bolo napísané“. On ich „uložil do správneho poradia“. Materiál, ktorý na to používal, boli „napísané veci... slová pravdy“. Jeho prístup bol prispôbený v tej dobe, používal metódy, ktoré tomu zodpovedali, jeho slová boli jasné a zrozumiteľné, a predovšetkým išlo o vysvetľovanie „napísaného Slova“. Také dôležité, zrozumiteľné a na Biblii založené kázanie bude pod Božím vedením ako osteň (pre svedomie) a ako hlboko zabité klince, „výroky zhromaždenia múdrych“. Poskytnú istotu všetkým, ktorí ich v pokore srdca prijmú v jednoduchej viere. Je dôležité povedať i to, že tieto

„výroky zhromaždenia múdrych“ pochádzajú od „jedného Pastiera“. To nepochybne znamená, že sú pod Jeho správou.

Problémom dnešnej doby je nájsť prijateľné – vzácne slová a predovšetkým nájsť ich v hraniciach Svätého Písma. Keď sa niektorí stretnú s touto dilemou, obrátia sa k rôznym prekladom Božieho Slova, ktoré sú vzdialené od toho, aby Ho ctili. V tom najhoršom prípade to môže spôsobiť zastretie jasnej pravdy Evanjelia a porušenie jeho zvesti, ktorú máme zvestovať. Preto je veľmi nerozumné obracať sa k tomu, čo by mohlo oslabiť pravdu evanjelia a to len preto, aby sa zvýšila zrozumiteľnosť reči; navyše to nie je ani potrebné.

Mnohoročné skúsenosti z pôsobenia medzi ľuďmi, ktorí sú v podstate agnostickí¹ a nevedia o Písme skoro nič, ukazujú, že ak máme zachovať celistvosť zvesti, musíme používať presne vybrané výrazy. Keď citujeme také slová ako napríklad: „V ktorom máme vykúpenie, skrze Jeho krv, odpustenie hriechov“, je potrebné sa pri nich zastaviť a vysvetliť, čo sme práve povedali. Mnohí z našich súčasných poslucháčov iste nebudú poznať význam toho, že vykúpenie znamená „kúpenie späť zaplatením ceny“, rovnako ako nebudú vedieť, že „skrze Jeho krv“ hovorí o smrti nášho Pána Ježiša Krista na kríži. Už samotná spomienka „Golgoty“ by mohla byť nepochopená. V takomto prípade je potrebné

¹ človek, ktorý nevie alebo neverí, že je možné poznať Boha

bližšie vysvetlenie, v ktorom je možné poukázať na to, že Golgota je miesto „na okraji Jeruzalema, kde pred 2000 rokmi zavesili Pána Ježiša Krista na kríž“. Hovoriť „o ospravedlnení vierou skrze nášho Pána Ježiša Krista“ taktiež bude v mnohých prípadoch vyžadovať vysvetlenie. Slovo „ospravedlnenie“ takmer istotne, vyvolá v myslí poslucháča predstavu o funkcii počítača. Jeho funkciu je možné ľahko využiť na to, aby sme spomenuli, že skrze osobnú vieru ukrižovaného Krista, je veriaci „zoradený“ do dokonalého súladu s Božou spravodlivosťou. V skutočnosti je lepšie vysvetliť „ospravedlnenie“ ako právnický výraz, ktorý v Biblickom jazyku znamená, že hriešnik, ktorého Sudca celej zeme prehlásil za vinného, je oslobodený na základe viery v Krista a v Jeho zástupnú smrť, čo je v dokonalom súlade so spravodlivým a svätým charakterom Sudcu. Hľadať „prijateľné – vzácne slová“ teda znamená rozobrať Slová Pravdy na ich najjednoduchší tvar tak, aby putujúci ľudia, hoci nerozumní, nemuseli blúdiť (Iz. 35:8).

Zároveň je potrebné upustiť od nášho „Jána 3“ prístupu pri zvestovaní evanjelia. Dôvodom k tomu je to, že dnes sa ľudia na základe všeobecného vzdelania a iných faktorov vzdialili od presvedčenia, že Boh existuje. Prinajmenšom to intelektuálne vyznávajú. Pre takých ľudí potom skutočnosť, že Boh miloval svet ľudí do takej miery,

že dal Svojho jednorodeného Syna, znamená, že si musia vyriešiť základnú otázku: „Jestvuje Boh, alebo nie?“. V takomto prípade je vhodné zvoliť podobný spôsob, ako použil Pavel pri kázaní v Aténach, čo zaznamenáva kniha Skutkov 17, alebo pri jeho majstrovskom zhrnutí viny pohanov (Rim. 1). Pretože hovorí k tým, ktorí túto zvest' počujú po prvý raz, a to bez ohľadu na to, či ide o jednotlivcov, alebo skupinu ľudí. Hoci zostáva Pavlovo evanjelium stále rovnaké, jeho prístup k Židom, ktorí poznávali Písma (Skut. 13), bol rozdielny od jeho prístupu v Skutkoch 17, keď hovoril k obyvateľom Atén, ktorí vyznávali modlárske

Zodpovední sme za to, aby sme zvestovali evanjelium verne a takým jazykom, ktorý je Biblický a jasný.

ske náboženstvo alebo prázdnu filozofiu.

Ešte jednu skutočnosť je potrebné zdôrazniť. Iba samotné spoliehanie na „presné vyjadrovanie“ alebo nevyvrátenosť argumentov nemôže nikdy získať duše pre Krista. Sme zodpovední za to, aby sme zvestovali evanjelium verne a takým jazykom, ktorý je Biblický a natoľko jasný, nakoľko to len slová môžu vyjadriť; konečné rozhodnutie je však záležitosťou pôsobenia Božieho Svätého Ducha, pretože On je ten Jediný, ktorý môže obviňovať a obrátiť, lebo: „Spasenie je Hospodinovo.“

Veľké úrady, ktoré On zastáva (1)

T. Wilson, Glasgow

SPASITEĽ

Krásna pieseň Samuela Medleyho (1738-1799): „Pod’te spievajme o jedinečnej hodnote“, hovorí o mnohých slávach, „ktoré v Spasiteľovi žiaria“. Jeden z veršov začína slovami, ktoré stojí za to si zapamätať:

„Veľké sú úrady, ktoré On zastáva,
A žiarivý sa Jeho charakter zjavuje,
Vyvýšený na tróne.“

Žiadne Božie dieťa by iste neodmietlo vyjadriť piesňou takú úctu, lebo inak budú „kamene hneď volať“ (Luk. 19:40). Keď sa hriešnik po prvýkrát stretne s Kristom, vidí v ňom Spasiteľa. Jeho túžbu je možné vyjadriť Petrovými slovami: „Pane, zachráň ma“ (Mat. 14:30), ide však o záchranu pred vážnejším nebezpečením ako boli morské vlny v Petrovom prípade. Od tej chvíle hovorí s úctou o Tom, ktorý je „naším Pánom a Spasiteľom, Ježišovi Kristovi“ (2.Pet. 3:18); „naš veľký Boh a Spasiteľ Ježiš Kristus“ (Tít. 2:13).

Jedno z prvých mien Pána Ježiša, ktoré dostal po Jeho vyvýšení, bolo pomenovanie Spasiteľ. Na obvinenie Sanhedrinu (vysokiej židovskej rady), reagovali Peter a ostatní apoštolovia tým, že vo svojom svedectve prehlásili: „Boh našich otcov vzkriesil Ježiša, ktorého ste vy zabili povesiac Ho na drevo. Toho Boh povýšil svojou pravou rukou na Veľvodcu a Spasiteľa.“ (Skut. 5:30–31) Keď Boh poslal Svojho Syna na zem, židovskí vodcovia na to reagovali tak, že Mu najprv spôsobili telesnú bolesť a potom Ho vystavili hanbe tým, že Ho zavesili na kríž Rimanov. O týchto dvoch činoch hovorili apoštolovia vo svojom svedectve. Boh na to hneď odpovedal tým, že dal Ježišovi dve pomenovania: Veľvodca a Spasiteľ. Pri Jeho príchode na zem v tele oznámil anjel ľuďom, že sa Izraelovi narodil v „meste Dávidovom Spasiteľ, ktorý je Kristus Pán“ (Luk. 2:1–2). Keď prišli mudrci od východu, hovorili o Tom, ktorý je „narodeny ako Kráľ Židov“ (Mat. 2:1–2). Trón, na ktorom

sedí Ten zvestovaný Veľvodca a Spasiteľ, nie je Dávidovým trónom, ale Božím. Boh k Nemu prehovoril pozoruhodnými slovami: „Sed’ po mojej pravici, dokiaľ nepoložím tvojich nepriateľov za podnož tvojich nôh.“ (Skut. 2:34–35) Kristove zavrnutie ľuďmi neprekvapilo Boha. Potvrďuje to aj tá skutočnosť, že Svojho Syna vyvýšil na to miesto slávy a moci. Nebo uznáva Krista za Veľvodcu a Spasiteľa.

Slovo „spasiteľ“ je nie špecifickým konceptom Nového Zákona. Je to podstatné meno, ktoré v množnom čísle označovalo tých sudcov, ktorých Nehemiáš uznal za poslaných od Hospodina, aby zachránili Izraela z ruky ich nepriateľov po smrti Jozuu a starších, ktorí žili po jeho smrti (Neh. 9:27; Joz. 24:31). Títo spasitelia prišli „podľa Hospodinovho mnohonásobného milosrdenstva“. Obadiáš prorokoval o prichádzajúcom vyslobodení, ktoré privedie vzbúrenú Edomovú oblasť pod správu vrchu Sion; aby povzbudil svojich čitateľov, hovoril, že potom príde Hospodinovo kráľovstvo. Hoci nám to môže znieť zvláštne, v ten deň hovoril Obadiáš o prichádzajúcich „spasiteľoch“ (Oba. v.2 1). Je úplne zrejmé, že prorok použil tento výraz v tom istom zmysle ako to urobil aj Nehemiáš predtým, keď hovoril o Izraelových vysloboditeľoch. Vyslobodenie, ktoré Boh pripravil ich otcom, dá aj im, keď Ho budú hľadať s čistým srdcom.

Veriaci s najväčším záujmom vyhládajú v Písme tie miesta, kde sa slovo „Spasiteľ“ používa v súvislosti s Bohom Izraela. Je to pomenovanie, ktoré Hospodin použil na Svoje označenie na niekoľkých miestach, napríklad v knihe proroka Izaiáša 43:3: „Lebo ja Hospodin, tvoj Boh, Svätý Izraelov, som tvoj Spasiteľ.“ „Ja, ja som Hospodin, a niet spasiteľa krome mňa.“ (Iz. 43:11) D. E. Hiebert poznamenáva: „Hebrejský výraz preložený ako *spasiteľ* je skôr prechodník ako podstatné meno. Židia ho nepovažujú za oficiálne pomenovanie Boha, ale skôr za výraz opisujúci Jeho akti-

vitu“. Bohabojní židia ho však používajú výlučne len na tých miestach, ktoré Hospodin zdôraznil a na opis samotného Boha, ako „nádej Izraelovu Jeho záchranca v čas súženia“ (Jer. 14:8). Ako prvý použil tento prechodník vo Svätom Písme Dávid, ktorý hovoril o svojom Bohu, a vyznával, že mu je: „štítom, rohom môjho spasenia, mojou vysokou pevnosťou, mojím útočiskom, môj Spasiteľ“ (2. Sam. 22:3). Dávidov jazyk zobrazuje jeho Spasiteľa ako aktívne koná v jeho prospech - už či v obrane alebo v útoku - štít na obranu, a roh na útok. Tiež poznamenáva, že jeho Spasiteľ je „Vysokou pevnosťou“, ktorá ho skrýva pred jeho nepriateľmi, ale ten istý Požehnaný bol v Dávidovej blízkosti, aby mu poskytol útočisko v akýchkoľvek okolnostiach. V Starozákonných prorockých týkajúcich sa Krista, pomenovanie „Spasiteľ“ nikde nenájdeme.

Novozákonné slovo „spasiteľ“ používali Gréci na všeobecné pomenovanie ich bohov. Tento výraz nikdy nepoužili pisatelia Nového Zákona na označenie niektorého človeka alebo falošného boha. Môžeme čítať o „Bohu mojom Spasiteľovi“ (Luk. 1:47); „Boha nášho Spasiteľa“ (1.Tim. 1:1; 2:3; Tít. 1:3; 2:10; 3:4; Júdu 25); „živom Bohu, ktorý je Spasiteľom všetkých ľudí a najmä veriacich“ (1.Tim. 4:10). Predovšetkým Nový Zákon zjavuje Pána Ježiša ako Spasiteľa. Ako sme už poznamenali, listy Timoteovi a Títovi obsahujú pomenovanie „Boha nášho Spasiteľa“, ale tiež zjavujú, že spasenie sa nachádza „v Pánovi Ježišovi Kristovi našom Spasiteľovi“ (1.Tim. 1:15; Tít. 1:4); „nášho Spasiteľa Ježiša Krista“. (2.Tim.1:10) On je tiež „Pán a Spasiteľ Ježiš Kristus“ (2.Pet. 2:20) a ako sme už uviedli „veľkého Boha a nášho Spasiteľa Ježiša Krista“, a „Spasiteľ sveta“ (Jána 4:42; 1.Jána 4:14). V súvislosti s Jeho starostlivosťou o Cirkev je pomenovaný: „Spasiteľ tela“ (Efež. 5:23).

Akú dôležitú úlohu má náš Pán ako náš Spasiteľ! V počiatkových chvíľach nášho kresťanského života sme sa naučili tri časy slovesa „spasit“:

1. záver z minulosti – „boli sme spasení“ (Tít. 3:5)
2. súčasná podmienka – „dosahujeme spasenie“ (1.Kor. 1:18)

3. budúce naplnenie – „budeme spasení“ (Rim. 5:9–10).

Prišli sme k Spasiteľovi ako hriešnici v celej svojej biede. Na základe Jeho obetnej smrti bola v jednom okamihu vyriešená naša hriešna minulosť. Mnohí prežili tento nikdy nezabudnuteľný zážitok predtým, ako čítali „v ktorom máme vykúpenie skrze jeho krv, odpustenie hriechov“ (Efež. 1:7); a „v ňom sme sa stali dedičstvom Božím“ (Efež. 1:11). Skrze Ježiša Krista, nášho Spasiteľa, vylial hojnosť Svätého Ducha na nás (Tít. 3–6). Spasiteľ vyriešil našu minulosť, postaral sa o naše súčasné potreby a dokončí to veľké dielo, ktoré začal: „... my očakávame Spasiteľa, Pána Ježiša Krista, ktorý premení telo nášho poníženia, aby bolo súpodobné telu jeho slávy podľa pôsobenia, ktorým si môže aj podriaďovať všetky veci.“ (Fil. 3:20–21) Nejaký čas po vychvátení sa ten, ktorý „bol raz obetovaný, tým cieľom, aby vyniesol hriechy mnohých na kríž po druhé sa ukáže... tým, ktorí ho očakávajú na spasenie“ (Žid. 9:28). Potom vyslobodí strápených svätých, ktorí prišli z Veľkého súženia. „Keď sa zjaví Kristus náš život, vtedy sa aj vy s ním zjavíte v sláve.“ (Kol. 3:4) Potom tí neveriaci, ktorí boli vždy skeptickí vo veci spasenia veriacich, dokonca aj tí „najviac nedôverujúci (vyznajú)... že vzácne zaslúbenia, ktoré udržiavali pri živote v deň trpezlivosti srdcia tých, ktorí očakávali Pána Ježiša, nie sú prázdne bájky, ale verné Božie slová.“ (Pridham)

Od toho pamätného dňa, keď nás spasil, krok za krokom čoraz lepšie chápeme aké veľké je to spasenie, ktoré sme v našom Spasiteľovi našli (Žid. 2:3). Snažili sme sa „rásť v milosti a známosti nášho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista“ (2.Pet. 3:18). Doteraz nás tá milosť chránila „od poškrvnenia tohoto sveta“ a spôsobila, aby sme sa vyhýbali ľahkomyselnému životu. Vieme, že to, aby nám bol poskytnutý bohatý „vchod do večného kráľovstva nášho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista.“ (2.Pet. 1:10-11) si vyžaduje usilovnosť. Aká to však bude výsada, keď budeme kralovať s Ním! Napriek tomu čím sme boli, keď nás našiel v našich hriechoch, vznešené Knieža a Spasiteľ povedal: „Tomu, kto víťazí, dám sedieť so sebou na svojom tróne.“ (Zjav. 3:21)

Levitské obete (1)

Tom Wilson, Scotland

KEĎ HOSPODIN PRVÝ RAZ PREHOVORIL ZO STÁNKU

Tretia kniha Mojžišova je rozdielna od ostatných štyroch kníh v tom, že na jej úvodných stranách nie je označenie času. 1. kniha Mojžišova vedie čitateľa k stvoreniu neba a zeme, 2. kniha Mojžišova k príchodu kráľa, ktorý nepoznal Jozefa, 4. kniha Mojžišova k prvému dňu druhého mesiaca, druhého roku po vyjdení Izraela z Egyptskej zeme, a 5. kniha Mojžišova k prvému dňu jedenásteho mesiaca štyridsiateho roku putovania Izraela do zeme Kanaán. 3. kniha Mojžišova začína bez bližšieho časového určenia. Spojka „a“, ktorou táto kniha začína jednoznačne určuje, že 3. kniha Mojžišova je bezprostredným pokračovaním rozprávania 2. knihy Mojžišovej. Dej tejto knihy začína hlasným a jasným pozvaním, ktoré zaznelo zvnútra Stánku v prvý deň, alebo krátko po prvom dni prvého mesiaca druhého roku vyjdenia Izraela z Egypta (2.Moj. 40:17). Nedatovaných prvých pätnásť kapitol pravdepodobne zdôrazňuje večnú platnosť týchto princípov, ktoré pisateľ odhaľuje.

Obete, spomínané v 1.–7. kapitole 3. knihy Mojžišovej, iste neboli prvými obeťami, ktoré Bohu prinieslo Jeho stvorenie. Kain priniesol plody zeme a jeho brat Ábel prvorođené zo svojho stáda, „a z ich tuku“ (1.Moj. 4:3–4). Nie je možné s istotou povedať, či to

boli vôbec prvé zvieracie alebo obilné obete. Vieme však, že neskôr obetovali patriarchovia Noach, Abrahám a Jakob zápalné obete, a Jakob aj liatu obeť (1.Moj. 8:20; 22:2–13; 31:54; 35:14; 46:1). Podobne konal aj Job a Mojžišov svokor (Job 1:5; 2.Moj. 18:11). S ohľadom na mlčanie Písma nie je možné vyvodit' jednoznačný uzáver, či Adam, Enoch, Izák i ďalší patriarchovia neprinášali obete.

Obete o ktorých mal Mojžiš na základe príkazu hovoriť Izraelovi, neboli pokračovaním starodávnej tradície, ktorá by snád' už v minulosti vyžadovala takéto obete. Tieto prikázania, ktoré dal Mojžiš ľudu, boli v úplnom súlade s poriadkom Stánku a Levitského kňazstva (nazýva sa tak, pretože Áron i jeho synovia pochádzali z Léviho pokolenia). Tieto prikázania nedostal Mojžiš počas niektorého z jeho pobytov v Hospodinovej prítomnosti na vrchu Sinaj, ani nešlo iba o zopakovanie usmernení o posvätení kňazstva (2.Moj. kap. 29 a 30). Hlas, ktorý oznamoval tieto podrobnosti o obetiach, hovoril Mojžišovi „zo stánu zhromaždenia“ (3.Moj. 1:2). Prostriedkom, pomocou ktorého mal Izraelský ľud porozumieť obsahu obetí, bol stánok spolu s jeho stanovným kňazstvom a podmienkami pristupovania do Božej prítomnosti. Izrael mal pochopiť

aj to, že Boh hovoril „každému človeku“ spomedzi nich (1:2). Jeden dôležitý význam týchto Mojžišom nariadených rád je v tom, že zdôrazňujú také rozdiely, ktoré patriarchovia ako Noach a Abrahám nezachovávali. Verše 1:1–3:17 zdôrazňujú, že nie je možné zameniť postavenie klaňajúceho, ktorý priniesol obeť a úradujúcich kňazov, synov Áronových. Levitské kňazstvo bolo ustanovené na základe Božieho príkazu, a jeho služba v stánku a chráme mala pokračovať počas mnohých nasledujúcich stáročí.

Verše, ktorými sa zaoberáme, by mali byť povzbudením pre vycvičené duše, ktoré si cenia Jeho milosť a túžia na ňu reagovať. Že takí ľudia jestvovali aj v tej dobe, sa jasne ukázalo vtedy, keď dostali ochotné srdcia príležitosť prispieť materiálom na stavbu Stánku. Ich dary boli také štedré, že tieto ochotné srdcia museli požiadať, aby dary prestali donášať (2.Moj. 35:5–29; 36:6–7). Teraz mohli tieto od Boha pohnuté srdcia priniesť obeť, ktorá bola vhodná na oltár. Boží cieľ, pre ktorý bol tento systém obetí v Stánku ustanovený, bol najmenej dvojaký.

1. Nevyhnutnou podmienkou duchovného spojenia s Bohom bolo to, aby Jeho ľud zachoval svoj vzťah voči Nemu.

On verejne vyjadril Svoju túžbu prebývať medzi Svojim ľudom (2.Moj. 25:8; a tiež 2.Moj. 15:17). Táto túžba sa v akejkoľvek miere nikdy nemohla realizovať bez systému obetí, ktoré sa týkali zmierenia, hriechov z nevedomosti a prestúpení. Tiež mali umožniť prejavenie vďačnosti ako i iné hodnotné využitie. Ak by sa toto dialo, Boh by prišiel medzi nich a prechádzal sa uprostred (3.Moj. 26:12).

2. Boli tiež ustanovené ako „podobnosť pre terajší čas“ (Žid. 9:9). Boh v Starom Zákone usporiadal drobné detaily Stánku takým spôsobom, aby poukazovali na to, „že ešte nie zjavená cesta do svätyne“ (Žid. 9:8). Kňazstvo, ktoré ustanovil, nebolo trvalým kňazstvom, „lebo im smrť prekážala“ (Žid. 7:23); smrť prerušila život jedného veľkňaza a jeho miesto musel zaujať iný. Tieto obete tiež neboli dostatočné, „nemohli odstrániť hriechy“, ani nemohli nič urobiť proti „svedomiu hriechu“ toho, ktorý sa klaňal (Žid. 10:2,4). Tomuto podobnosti nebolo možné porozumieť dovtedy, kým neprišiel Kristus a nepriniesol jednu obeť za hriechy raz a navždy. Systém „pokrmov, nápojov a rozličných umývaní, čo všetko sú telesné ustanovenia (boli) uložené na

ku toho mali zvieracie i materiálne obete ustať. Zbytočnosť a chudoba systému Stánku sa mala evidentne zjaviť každému s pomazanými očami vo svetle toho, že sa Kristus ukázal, aby Svojou obetou odstránil hriech (Žid. 9:26). Žiaľ, mnohé ceremónie cirkevných systémov sa ešte stále zakladajú na tomto systéme, ktorý prišiel o svoju slávu „pre zvrchovanú slávu“ (2.Kor. 3:10).

V predchádzajúcej dispenzácii (dobe, časovom úseku), kedy Boh ustanovil Levitské obete, si bohobojní ľudia tieto obete vážili, pretože ich cieľom bolo zachovanie obecnstva (spoločenstva) s Bohom. Niektorým z nich však Duch umožnil vidieť viac, ako len „dary a obeti za hriechy“, ktoré obetoval každý veľkňaz z Áronovho pokolenia (Žid. 5:1). Zreteľne hovorili o každodennom opakovaní, ktoré bolo údelom každého kňaza: „A každý kňaz stojí svätoslúžiac deň ako deň a často donáša tie isté obete, ktoré nemôžu nikdy sňať hriechy“ (Žid. 10:11). Dávid, Samuel, Izaiáš, Hozeáš i Micheáš, nepochybne rovnako ako aj mnohí iní, prišli k záveru, že Levitské rituály, ktorým ľudia tak veľmi dôverujú, nezaručujú Božiu záľubu. Každý premýšľajúci

Kristus sa ukázal, aby Svojou obetou odstránil hriech.

nich až do času napravenia“ (Žid. 9:10). Boh nikdy nechcel, aby Stánok i Levitské kňazstvo pretrvalo na veky, a v dôsled-

Izraelita, ktorý čítal svedectvo Starého Zákona o nedostatočnosti materiálnych obetí, skutočne nemohol byť prekvapený, že mali byť nahradené. Títo ľudia teda obetovali pod vedením Ducha:

- *Žalm 40:7: „Bitnej obeti*

a posvätného daru si nechcel“;

- *Žalm 141:2: „Nech stojí moja modlitba pred tebou ako kadivo, pozdvihnutie mojich rúk ako večerná obeť“;*
- *1.Sam. 15:22: „Hľa, poslúchať je lepšie ako obetovať a pozorovať na slovo Hospodinovo ako donášať tuk baranov“;*
- *Izaiáš 1:11: „Nasýtil som sa zápalných obetí baranov... a krvi juncov, oviec a kôz nie som žiadostivý“*
- *Hoz. 14:2: „Budeme obetovať juncov, svoje rty“*
- *Mich. 6:6-8: „Čím predídem Hospodina... so zápalnými obetami, s ročnými telcami? Čo požaduje Hospodin od teba; iba to, aby si činil súd, miloval milosrdenstvo a chodil pokorne so svojím Bohom.“*

Je jasné, že konečný stav nenastal v tej chvíli, keď „oblak zakryl stán zhromaždenia, a sláva Hospodinova naplnila príbytok.“ (2.Moj. 40:34). Neprišiel ani vtedy, keď Šalamún veľkolepo naplnil túžbu Dávidovho srdca, aby Božia truhla už viac nebývala „pod pokrovcami“, ale v dome vystavanom pre Hospodina. Aby býval tam, kde Mu bude slúžiť stále to isté kňazstvo a kde budú prinášať tie isté obete. Ten konečne nastal až vtedy, keď sa udialo to, čo pisateľ listu Židom opísal: „učiniac si skrze samého seba očistenie od našich hriechov, (Syn) posadil sa po pravici Veličenstva na výsostiach“ (Žid. 1:3).

Truhla a jej pomenovania - názvy (4)

T. Ratcliffe, Wimborne

TRUHLA BOŽIA / BOHA IZRAELOVHO; SVÄTÁ TRUHLA

Prvýkrát čítame pomenovanie „truhla Božia“ v 1. Samuelovej 3:3 a zdá sa, že kdekoľvek neskôr sa objavuje, je jeho významom „vlastníctvo“. Niečo, čo patrí výlučne Bohu, ako napríklad v 1. Samuelovej 5:7: „truhla Boha Izraelovho“. Truhla sa nachádzala v Síle a jeho významom je ticho a pokoj. V tom čase sa však takými črtami vyznačovali len traja jednotlivci – Anna, Samuel a Pinchasova manželka. Keď sa Filištíni zmocnili Božej truhly, Hospodin zabil synov Éliho – Chofniho a Pinchasa, pretože poškvrnili kňazskú službu. Éli dovolil, aby lampy v chráme každý deň vyhasli, teda presne naopak, ako Hospodin prikázal, (3.Moj. 24:1–4) a nekonal službu vo svätyni na Božiu slávu. Dôvodom Éliho smrti teda bol súd a na základe neodvolateľného rozsudku Hospodin odstránil jeho rodinu, aby nemohla pokračovať v kňazskej službe (1. Sam. 3:14; 1.Král. 2:26–27). Aké je z toho teda ponaučenie aj pre nás dnes? Každý veriaci je zodpo-

Pre nás má byť Božie Slovo ako truhla; naša duchovná bezpečnosť, vodca, ochrana a svetlo osvetľujúce chodník.

vedný za to, aby spolu prispieval a staral sa o to, aby svet poznal svetlo svedectva o Božej láske a milosti (Mat. 5:14–16). A aby tí, ktorých Boh povolal – nie tí určení ľuďmi – do služby v miestnom zbore, slúžili s vernosťou a bezúhonnosťou, láskou a zľutovaním, ako to spôsobuje Boží milostivý Duch.

Éliho nevesta bola bohobojná žena, ale vydala sa za zlého muža. Keď sa dopyčula o ulúpení Božej truhly, doľahol na ňu taký zármutok, že pomenovala svojho novonarodeného syna „Ichabod“ (odstahovala sa sláva z Izraela). Už predtým prišla o svokra i manžela. Ale až vtedy, keď počula, že sa Božej truhly zmocnili Filištíni,

zistila, že jej nezostalo nič, čo pre ňu má hodnotu v tomto živote. Je jasné, že to bola verná žena, ktorú Hospodin vzal k Sebe domov. Mohli by sme sa právom pýtať, nakoľko sme oddaní brániť pravdy Svätého Písma. Kedy sme naposledy prelievali slzy pre svojvoľné zneužitie, nesprávne použitie, mylný výklad, chybné použitie, ľahkomyselné nakladanie s Božím Slovom? Pre nás má byť Božie Slovo ako truhla; naša duchovná bezpečnosť, vodca, ochrana a svetlo osvetľujúce chodník. V ňom máme všetok duchovný pokrm, ktorý v tomto živote potrebujeme.

Keď Filištíni vzali Božiu truhlu, úplne ignorovali tú skutočnosť, že patrila Izraelovmu Bohu; previnili sa tým, že s ňou manipulovali a posmešne ju nosili z mesta do mesta. Boh preto Filištínov prísne potrestal, ranil ich vredmi a myšami. Filištíni nakoniec uznali, že urobili zle, keď vzali Božiu truhlu z Izraela. A aby upokojili svoje svedomie, vrátili truhlu na novom voze, ktorý ťahali dve jalovice (ktoré sa práve otelili). Pre Izrael bolo také dôležité vrátenie truhly, že Boh ovplyvnil prirodzenosť jalovic a viedol ich priamym smerom do Bét-šemeša. Jalovice by sa prirodzene vzopreli proti oddeleniu od teliatok, ale pri tejto príležitosti sa zdá, že sa s ním zmierili, čo potvrdzovalo aj ich bučanie počas chôdze. Filištíni navyše poslali s truhlou aj obeť za prestúpenie, čím uznali, že spôsobili Božej truhle urážku. Boh nepotrestal Filištínov za to, že vracali truhlu na novom voze, lebo im nedal presný príkaz, ako ju majú niesť. Keď však chcel Dávid neskôr preniesť Božiu truhlu z domu Obéd-edoma (z domu šľachetnosti, kde bola dlhé roky) do Jeruzalema (2.Sam. 6:3), napodobnil spôsob Filištínov a položili truhlu na nový voz. Pri tejto príležitosti Dávid nerešpektoval niečo, čo bolo Božím vlastníctvom a veľmi sväté. Žiaľ, keď voly vybočili z cesty, vystrel Uza ruku a dotkol sa truhly, aby ju zachytil. To však bolo

porušením Božieho zákona o zariadení Stánku. Boh povedal o Kehátovcoch, ktorých určil, aby nosili svätých vecí: „Ale nech sa nedotknú svätých, aby nezomreli.“ (4.Moj. 4:15) Uza zomrel pre svoju nerozumnosť. My máme zaobchádzať s Božím Slovom s úctou a rešpektom, lebo je to Jeho vlastníctvo.

Pomenovanie „svätá truhla“ sa nachádza v 2. Paralipomenon 35:3. Joziáš bol judským kráľom tesne pred zajatím a hoci bol len osemročný na začiatku svojho kralovania, bol jeden z verných Judských kráľov. Keď zomrel, mal len 39 rokov. Ale počas svojho krátkeho panovania vyčistil Júdu a Jeruzalem od modlárstva, opravil chrám, prijal knihu Mojžišovho zákona, ktorá sa našla v dome Hospodinovom (2.Par. 34:15) a čítal ho pred ľuďmi, aby počuli všetky „slová knihy zmluvy“, ktorú v dome Hospodinovom našli (2. Par. 34:30). Keď bol už Chrám opravený, znovu slávili Pesach (Veľkú noc) a kňazi konali službu vo svätyni podľa slova Hospodinovho, ktoré dostali prostredníctvom Mojžiša. Najdôležitejšie zo všetkého však je to, že Joziáš prikázal Levitom jeho vlastnými slovami: „Dajte truhlu svätosti do domu, ktorý vystavil Šalamún, syn Dávidov, Izraelský kráľ.“ (2.Par. 35:3) Toto je jediná príležitosť, pri ktorej truhlu nazvali „svätá“, a to z veľmi zvláštneho dôvodu. Joziáš mal čistú myseľ i úmysly, a preto ho veľmi znepokojovalo porušené kňazstvo i to, ako bola služba vo svätyni poškvrnená počas kralovania jeho otca Amona a starého otca Manasses. Na základe toho bol ľud opäť odvedený do modlárstva. Je

úplne zrejmé, že všetko, čo Joziáš urobil, sa stretlo s Božím súhlasom, lebo si ctil všetko, čo bolo sväté pred Bohom.

Svätá truhla v Chráme s krvou pokropenou zľutovnicou bola tým bodom, na ktorý hľadelo Božie oko s hlbokým uspokojením napriek tomu, že už dávno prišlo o svoju predchádzajúcu slávu. Svätosť samotného chrámu i všetkého, čo bolo v ňom, závisela od svätej truhly. Chrám bez svätej truhly neznamenal nič, bol by jednoducho bez života, pustým miestom a čokoľvek by sa v ňom dialo, by bolo iba prázdnu formalitou. V Jána 2:16 Pán Ježiš hovorí o chráme ako o dome Svojho Otca. Keď Ho však národ zavrhol a poškvrnil chrám, vtedy to už nebol ani Jeho dom ani dom Jeho Otca. Nárek Pána Ježiša nad mestom Jeruzalem znel: „Hľa, zanecháva sa vám váš dom pustý.“ (Mat. 23:38) Kiežby nás Pán ochránil pred akýmkoľvek druhom rituálu, či prázdny formalizmom, ktoré súčasné kresťanstvo obsahuje, pričom svätú truhlu neuznáva, ani nepotrebuje! Miera našej úcty a rešpektu voči Pánovi Ježišovi (svätej truhle) bude priamo úmerná svätosti nášho každodenného chodenia. Preto Peter píše: „Ale podľa toho svätého, ktorý vás povolal, aj sami buďte svätí v každom obcovaní. Pretože je napísané: Budte svätí, lebo ja som svätý!“ (1.Pet. 1:15–16) Pán Ježiš je vo Svojej milosti medzi nami ako ten, ktorý je „svätý a ktorý je pravdivý“ (Zjav. 3:7). Kiežby milostivý Pán Svojím Duchom spôsobil, aby sme vnímali dôstojnosť Jeho prítomnosti (svätej truhly), keď sa zhromažďujeme k Jeho menu!

„Ében – ézer, ... Až potiaľto nám pomáhal Hospodin.“ (1.Sam. 7:12)

„Jehova – jireh, ... Na vrchu Hospodinovom sa uvidí.“ (1.Moj. 22:14)

Hudson Taylor, zakladateľ „Čínskej vnútornej misie“ mal na stene vo svojom dome zavesený nápis, na ktorom boli dve židovské slová: „Ében – ézer“ a „Jehova – jireh“. Znamenali: „Až potiaľto nám pomáhal Hospodin“ a „Boh si opatrí“. Bez ohľadu na to, či sa Hudson Taylor pozeral späť alebo vpred, vedel, že Pán koná a on sa nemá čoho obávať. Božie Slovo sa nemení. Privlastnime si tieto pravdy aj my dnes.

Spravodlivosť

John Meekin

Ked' uvažujeme o téme spravodlivosti, je dôležité si všimnúť jej spojenie s ospravedlnením. Už sme spomenuli, že zmyslom ospravedlnenia je vyhlásiť osobu za spravodlivú. Ospravedlnenie má vplyv na postavenie človeka. Predtým vinný človek môže byť prostredníctvom viery v Krista prehlásený za spravodlivého tým najvyšším súdom vo vesmíre (Rim. 8:1). Slová, ktoré do slovenského jazyka prekladáme ako spravodlivosť a ospravedlnenie, zodpovedajú v gréčtine i hebrejčine skupine viacerých slov. Je ťažké presne určiť, ktorému gréckemu, alebo hebrejskému slovu takýto slovenský výraz zodpovedá. W. E. Vine k tomu poznamenáva „dikatosyne je charakteristika alebo vlastnosť označujúca niečo správne alebo spravodlivé“. Slová „spravodlivý“ a „spravodlivosť“ obsahujú aj myšlienku o správnom vzťahu a postavení pred Bohom. Jeho výsledkom sú potom správne skutky v mojom živote i všetko to, čo je spravodlivé alebo to, čo je v súlade s Božou vôľou.

Spravodlivosť – základná Božia vlastnosť

Spravodlivosť sa objavuje ako základná Božia vlastnosť, napr. v Žalme 97:2: „Oblak a mrákava je vôkol neho; spravodlivosť a súd postatou jeho trónu.“ Božia spravodlivosť je rovnako večná ako Jeho osoba (Žalm 119:142). Jeho skutky – činy (Dan. 9:14), vláda (Jer. 9:23–24), vernosť (Neh. 9:8), súd (1.Moj. 18:25), i zákon (Rim. 7:12) – všetko je

spravodlivé. Keď sa Pán Ježiš modlil pred Svojím vstupom do záhrady Getsémane, oslovil Boha „Otče“ (Jána 17:1), „Svätý Otče“ (Jána 17:11), a „Spravodlivý Otče“ (Jána 17:25). Často sa v súvislosti s Jeho prirodzenosťou poukazuje na to, že Boh je svätý, a v súvislosti s Jeho charakterom, že Boh je spravodlivý. Spôsob, akým Spasiteľ Boha oslovil, je vzorom pre nás. Keď sa modlíme, musíme si uvedomovať, že hovoríme k tomu istému Bohu a potrebujeme pristupovať s najvyššou možnou úctou.

Spravodlivosť – prejavená v Pánovi Ježišovi

Starý Zákon obsahuje svedectvo o spravodlivosti Pána Ježiša. Proroci, ako napríklad Izaiáš, nám pripomínajú: „Svojou známostou ospravedlní spravodlivý môj služobník mnohých.“ (Iz. 53:11) Dostal meno „výrastok spravodlivosti“ (Jer. 33:15) a „spravodlivý“ (Zach. 9:9). Aj v Novom Zákone môžeme o ňom nájsť podobné svedectvo; Pilátova žena povedala: „Nemaj ničoho s tým spravodlivým.“ (Mat. 27:19) Stotník pri kríži povedal: „Tento človek bol skutočne spravodlivý.“ (Luk. 23:47) Hovorí sa o ňom ako o „spravodlivom“ (Skut. 30:14; 1.Pet. 3:18), „spravodlivom sudcovi“ (2.Tim. 4:8), a ako o „spravodlivom“ (1.Jána 2:1). Ako veriaci sa radujeme, keď o ňom môžeme uvažovať ako o tom, ktorý sa na mieste Boha pohyboval na scéne plnej nečistoty,

ktorý bol a je osobou skutočne svätou a spravodlivou.

Spravodlivosť – ako ju predkladá evanjelium

Od úplného začiatku v rajskej záhrade sa ľudia pokúšali zaľúbiť Bohu svojimi skutkami. Hneď prvé zo štrnástich obvinení, vynesených proti ľudskému pokoleniu v Rimanom 3:10–18, nám pripomína: „Nieto spravodlivého ani jedného.“ Sme poškvrnení hriechom a hoci sa o to akokoľvek budeme snažiť, nikdy nedosiahneme spravodlivé postavenie pred Bohom (Iz. 64:6; Rim. 10:3). Tieto slová nám pripomínajú, že spasenie nie je „zo skutkov spravodlivosti, ktoré by sme asi my boli činili, ale podľa svojho milosrdenstva nás spasil.“ (Tít. 3:15) Spravodlivosť je jednou z hlavných tém, ktoré list Rimanom zdôrazňuje. V tvare podstatného mena sa v liste Rimanom objavuje

Naše postavenie pred Bohom sa nezakladá na spravodlivom živote Pána Ježiša, ale na Jeho zástupnej smrti.

36-krát. Tento list začína tromi Pavlovými osobnými potvrdeniami: „Som dlžníkom“ (Rim. 1:14), „Ochotný som“ (v.15), a „Nehanbím sa za evanjelium Kristovo“ (v.16). Potom pokračuje tým, že uvádza príčiny, prečo sa za evanjelium nehanbí. Neoddeliteľnou súčasťou tejto zvesti je „Božia moc na spasenie“, a zjavuje sa v nej „spravodlivosť Božia“ (Rim. 1:17).

Tento výraz „spravodlivosť Božia“ sa vysvetľuje rôznymi spôsobmi. Niektorí tvrdia, že je to spravodlivosť, ktorú vykonáva sám Boh, prípadne, že je to spravodlivosť ako Božia vlastnosť alebo charakteristika. To však nezodpovedá obsahu listu Rimanom 1:17, alebo Rimanom 3:21-22: „Spravodlivosť Božia“, kde sa hovorí o jej zdroji. Ak o tom uvažujeme týmto spôsobom, prídeme k uzáveru, že to je spravodlivosť, ktorej zdroj je u Boha a On ju aj poskytuje. Ako to tvrdí Leon Morris: „V tom prípade má tento výraz význam: ‚spravodlivosť od Boha‘, ‚postavenie spravodlivého, ktoré dáva Boh‘.“ To je význam, ktorý vyžaduje list Rimanom 3:21-22; 10:3, atď. Je to úplne zrejme aj kvôli použitiu predložky ‚z‘ v liste Filipanom 3:9. Táto spravodlivosť od Boha sa „dostáva skrze vieru v Ježiša Krista“ (Rim.

3:22). Jeden z omylov, ktorého sa reformátori dopustili, a ktorý sa zachoval až do dnešnej doby je ten, že skrze vieru dostávame spravodlivosť na základe Jeho života. To je nebiblické. Naše postavenie pred Bohom sa nezakladá na spravodlivom živote Pána Ježiša, ale na Jeho zástupnej smrti. My sme dostali spravodlivé postavenie pred Bohom, ktoré On pripravil prostredníctvom smrti Pána Ježiša.

Spravodlivosť – znamenie života veriacich

Nový Zákon jasne poukazuje na to, že životy veriacich majú byť poznamenané spravodlivosťou. Pripomína nám, že „máme žiť rozumne, spravodlivo a pobožne na tomto prítomnom svete“ (Tít. 2:12). Výsledky takého života sa zjavia v ten

deň, ktorý príde – na Baránkovej svadbe (Zjav. 19:8-9).

Spravodlivosť – počas tisícročného kráľovstva a vo večnosti

Len ťažko by bolo možné ukončiť túto úvahu a nespomenúť, že tisícročné kralovanie Pána Ježiša bude charakterizovať práve spravodlivosť. V tom období 1000 rokov, „kráľ bude kralovať v spravodlivosti“ (Iz. 32:1). V Tisícročnom kráľovstve bude spravodlivosť kralovať, ale vo večnosti bude trvalým stavom. „A nové nebesia a novú zem podľa jeho zaslúbenia čakáme, v ktorých prebýva spravodlivosť“ (2.Pet. 3:13) Ako veriaci, ktorí žijú vo svete hriechu a nespravodlivosti, opakujeme Jánovu túžbu: „Amen. Áno, príd, Pane Ježišu.“ (Zjav. 22:20)

Kristus po pravici (1)

P. Harding, Newton Stewart

V Novom Zákone sa nachádza dvadsať citátov o Pánovi Ježišovi Kristovi, ktoré ho opisujú ako sedí po pravici Boha. Šesť z nich povedal sám Pán Ježiš, a tri z nich citujú Žalm 110:1 (Mat. 22:44; Mar. 12:36; Luk. 20:42), tri sa týkajú Jeho ako Syna Človeka, ktorý sedí po pravici moci (Mat. 26:64; Mar. 14:62; Luk. 22:69). Ďalšími štrnástimi citátmi sa zaoberá nasledujúcich dvanásť poznámok.

Dokonalý služobník (Mar. 16:19)

Väčšina veriacich si uvedomuje, že Marek opisuje Pána Ježiša Krista ako Dokonalého Služobníka, preto si v jeho evanjeliu čítame o Jeho neprestajnom a neúnnavnom zanietení pre Jeho Boha (1:35; 3:20-21). Vidíme Pánovu výnimoč-

nú a usilovnú službu, dokonalosť bola ozdobou všetkého čo konal, avšak iba Marek poznamenal: „Všetko dobre učinil“ (7:37). Evanjelium Matúša opisuje autoritu Jeho slov; evanjelium Lukáša zase poskytuje vyjadrenie k Jeho chodeniu (skutkom) a evanjelium Jána odhaľuje vzácnosť Jeho osoby; ale evanjelium Marka nám zvestuje Jeho dielo. Preto nie je možné označiť za bezvýznamné to, že na konci Markovho evanjelia Ho vidíme ako Dokonalého Služobníka, ktorý sedí po Božej pravici (16:19). To je dôkazom, že vykonal všetko, čo Mu Boh zveril tu, na zemi a učinil to k úplnej Božej spokojnosti. Záverečný verš z Markovho pera zobrazuje Pána Ježiša v postavení Toho, ktorý ešte stále pracuje (16:20), aby tak zdôraznil, že Jeho dielo ešte neskončilo.

Praktický význam týchto slov pre nás je v tom,

že ako Boží služobníci (1.Kor. 7:22; 1.Pet. 2:16), dosiahneme Božie uznanie len vtedy, ak sme v našej službe verní a usilovní (1.Kor. 4:2; 2.Tim. 2:15). Usilovnosťou sa má vyznačovať každý veriaci, ale žiaľ, je potrebné povedať, že mnohí radšej vynakladajú svoju energiu na hmatateľné veci, namiesto toho, aby využili svoj čas na Božie veci.

Dôkaz majestátu (Skutky 2:33-34)

V tejto veľmi dôležitej kapitole si môžeme všimnúť zostúpenie Božieho Ducha (v.1-13), Petrovo vyhlásenie (v.14-40) i ďalšie podrobnosti o tých, ktorí uverili (v.41-47). V Petrovom príhovore najprv prichádza vysvetlenie, čo sa stalo (v.14-21), potom nasleduje výklad, ktorý sa týka Krista (v.22-36) a jeho reč uzatvára výzva na konanie pokánia (v.37-40). Tento apoštol vo svojom výklade hovorí o živote Ježiša z Nazaretu, ktorý ľuďom priniesol požehnanie a ktorý prišiel s Božím svedectvom (v.22); ďalej hovorí o Kristovej smrti (v.23); o Kristovom vzkriesení (v.24-32), používa slová 16. a 132. Žalmu. Nakoniec (v.33-36) pred Jeho vyvýšením, apoštol poskytuje dôkaz o Kristovom majestáte. Práve v týchto záverečných veršoch Peter prehlasuje, že Ten ukrižovaný nielen vstal z mŕtvych, ale teraz sedí po Božej pravici, a cituje 110. Žalm, aby ním potvrdil, že je to naozaj tak. Dôkaz o Kristovom majestáte je teda v tom, že teraz sedí po Božej pravici. Jeho majestát má ešte uznať celý vesmír (Fil. 2:9-11). Našou výsadou i zodpovednosťou je však to, aby sme to dokazovali naším životom i slovami. Nestačí povedať: „On je Pán.“ Svojím životom musíme potvrdiť to, čo hovoríme. Božie dieťa, ktoré odmieta poslúchať Božie Slovo, nemá morálne právo nazývať Ho „Pánom“. „A čo ma voláte: Pane, Pane, a nečiníte, čo hovorím?“ (Luk. 6:46)

Súčasný udržiavateľ (Skut. 7:55-56)

Výstižne sa hovorí, že v tejto časti Písma vidíme Pána stáť, aby uvítal v sláve Štefana, prvého mučeníka Cirkvi. Akým potešením to pre Štefana muselo byť, keď videl Pána stáť po Božej pravici. Všimnime si však rozdiel medzi 55. a 56. veršom. V 56. verši používa Štefan pomenovanie „Syn človeka“, aby obvinil tých, ktorí sa proti nemu postavili, ale v 55. verši použil pomenovanie „Ježiš“, aby tak označil Toho, ktorý bol zavrhnutý a hanebne s Ním jednali. Keď Štefan videl Pána Ježiša Krista

stáť po Božej pravici, iste si spomenul, že Pán šiel tou istou cestou skôr ako on a bol tým posilnený a potešený. Všetko pohrdanie a posmech, všetko hanebné zaobchádzanie, ktoré on prežíval, všetku bolesť, ktorú cítil, ba ešte i omnoho viac zakúšal vzkriesený Pán. Ten, ktorý je po Božej pravici môže zachovať každého veriaceho vo všetkých okolnostiach života. Náš požehnaný Pán pozná každú situáciu, vidí každú slzu, cíti každú bolesť, rozumie každému bôľu srdca, lebo „súcití s našimi slabosťami“ (Žid. 4:15) a „môže pomáhať pokúšaným“ (Žid. 2:18).

Stály prostredník (Rim. 8:34)

V tejto kapitole vidíme dve osoby, ktoré sa prihovárajú – v 26. verši sa prihovára Svätý Duch, zatiaľ čo v tomto verši sa za nás prihovára Kristus. S ohľadom na charakter tohto listu je nám vo veršoch 31-39 opäť pripomenutá súdna sieň, kde sú vznesené otázky i poskytnuté odpovede na ne. V 34. verši znie otázka o odsúdení. Apoštol uvádza štyri príčiny, prečo nie je možné odsúdenie veriacich:

(i) „Kristus je, ktorý zomrel“ – smrť Krista nedovoľuje odsúdenie tých, ktorí sú Jeho. Na Golgote Kristus úplne a definitívne naplnil všetky požiadavky Božieho trónu, preto: „A tak teraz už nieto nijakého odsúdenia tým, ktorí sú v Kristu Ježišovi.“ (Rim. 8:1)

(ii) „a viacej, ktorý aj vstal z mŕtvych“ – vzkriesenie Krista je dôkazom Jeho dokončeného diela (Rim. 4:25; 1.Kor. 15:17). Skutočnosť, že Kristus vstal z mŕtvych ukazuje, že odsúdenie veriacich nie je možné.

(iii) „Ktorý aj je po pravici Božej“ – Ten, ktorý visel na kríži v potupe a hanbe je Ten, ktorý sedí po Božej pravici, čo dokazuje, že dielo, ktoré On uskutočnil na Golgote, nie je potrebné zopakovať.

(iv) „Ktorý sa aj prihovára za nás“ – Jeho prítomnosť po Božej pravici je tu spojená s Jeho kňazskou službou prihovárania. Prostredník je ten, ktorý predstavuje niekoho iného, tak je aj vzkriesený Pán zástupcom tých, ktorí Mu patria a aktívne vykonáva príhovornú službu za nich. Toto prihováranie nie je iba občasné, ale trvalé, počas zápasu Jeho ľudu vo víchrici života (v Mat. 14:23-24 k tomu máme krásny príklad). Aké povzbudzujúce je vedomie, že On je po Božej pravici a prihovára sa za nás. Toto je naša záruka, že jedného dňa budeme aj my tam, kde je On.

Úvod do biblických prorociev (7)

J. Hay, Comrie

VELKÝ BIELY TRÓN

Ľudské dejiny sa skončia tak, ako začali – vzburou proti Bohu. V rajskej záhrade naviedol satan Evu, aby neposlúchla Boha (1.Moj. 3:1-6) a na konci tohto veku vyvolá poslednú vzburu proti Božej autorite (Zjav. 20:7-10). Bez ohľadu na to, či ide o rajskú záhradu, zem v Tisícročnom kráľovstve alebo o ktorúkoľvek inú fázu Božieho jednanja s človekom medzi týmito dvomi časovými úsekmi, ľudské srdce je neustále zatvrdené vo svojej vzbure proti Bohu (Rim. 8:7). Posledná vzbura prinesie zničenie povstalcov, a ich zvodca bude „uvrhnutý do ohnivého jazera“ (Zjav. 20:10). Tento verš prehlasuje, že to miesto je tam, kde je aj „šelma a falošný prorok“. Podáva nám tak jasný dôkaz o skutočnosti večného trestu; oni boli uvrhnutí na to miesto večných múk už pred mnohými tisícročiami (Zjav. 19:20). Aj po tisícročiach ešte pred nimi leží večnosť, lebo budú „mučení dňom i nocou na veky vekov“ (20:10). Takú hrôzu nie je možné nijak vystihnúť.

Zničenie hmotného vesmíru

Po potlačení záverečnej ľudskej vzbury a uvrhnutí úhlavného nepriateľa do mučivých plameňov večného súdu, príde čas rozplynutia nebies a zeme, aby uvoľnili miesto pre „nové nebesia a novú zem“ (Zjav. 21:1). To je podmienkou, aby mohol nastať večný stav, ako to my nazývame.

Rozplynutie nebies a zeme nastane v tej istej dobe, keď príde k veľkému súdnemu pojednávaniu, súdu nad zlými mŕtvymi. Sudcom bude Pán Ježiš (Jána 5:22) a Písmo hovorí: „Pred ktorého tvárou utiekla zem i nebo, a miesto im nebolo nájdené“ (Zjav. 20:11). Peter tiež spája zničenie nebies a zeme s „dňom súdu a zatratenia bezbožných ľudí“ (2.Pet. 3:7).

Viac podrobností o tomto predmete uvádza 2.Pet. 3:10-13. Zánik nebies a spálenie zeme uzavrie deň Pánov (v.10). Toto obdobie začne po vychvátaní, jeho začiatkové úseky sa budú zhodovať s obdobím súženia (1.Tes. 5:1-11). Jeho poslednou udalosťou bude zničenie hmotného vesmíru.

Zánik starého poriadku vecí je nevyhnutnou podmienkou toho, aby mohol nastať Boží deň, večný stav (2.Pet. 3:12). Väčšina prekladov hovorí: „... Božieho dňa, pre ktorý nebesia horiac rozplynú sa, a živly, rozpálené ohňom, potečú“. Inými slovami, pred úsvitom toho večného dňa je potrebné odstrániť starý kozmos.

Zánik vesmíru bude sprevádzať rachot a pálava. Ľudia tvrdia, že všetko začalo „veľkým treskom“ pred miliardami rokov, zatiaľ čo v skutočnosti bol jediným hlukom, ktorý sprevádzal jeho zrodenie, iba Boží hlas: „A Boh riekol...“ (1.Moj. 1:3), „Lebo On povedal a stalo sa.“ (Žalm 33:9) No, veľký tresk oznámi jeho koniec:

„Pominú nebesia s rachotom“ (2.Pet. 3:10). Peter dvakrát používa výraz: „... živly rozpálené ohňom, potečú“, potom „zhoria“, „rozplynú sa“, „horiac“. To hovorí o ohromnom uvoľnení energie, ktoré sa vtedy odohrá. V dvadsiatom storočí ľudstvo objavilo účinky úžasného uvoľnenia energie, ktoré je dôsledkom delenia atómov. Aká sila drží spolu každý atóm vo vesmíre i s jeho „elektrónmi“, ktoré obiehajú vôkol jadra? „A všetko v ňom povstalo a stojí.“ (Kol. 1:17) Jedného dňa On uvoľní Svoje zovretie; božská moc, ktorá drží všetko spolu bude odstránená a dôsledkom bude také uvoľnenie energie, ktoré spôsobí úplné zničenie hmotného vesmíru.

Ľudia hovoria o nezničiteľnosti hmoty, čo znamená, že hoci sa môže zmeniť tvar hmoty, ona samotná nemôže nikdy zaniknúť. No, Boh stvoril hmotu z ničoho (Žid. 11:3) a opäť ju môže na takú premeniť. Boh, ktorý postavil základy zeme a stvoril nebeské telesá, bude viesť aj ich zničenie. „Oni zahynú, ale ty vždy trváš, a všetky zostarnú ako rúcho; a zvinieš ich ako plášť, ako rúcho, a budú zmenené.“ (Žid. 1:11-12). Keď hovoríme o zmene svojho oblečenia, nemáme na mysli jeho pretvorenie; vyzlečieme si jedno a oblečieme iné. Tým istým spôsobom nové nebesia a nová zem zamenia staré. „My... nové nebesia a novú zem podľa jeho zaslúbenia čakáme, v ktorých

prebýva spravodlivosť.“ (2.Pet. 3:13)

Trón

Písmo veľmi podrobne opisuje Šalamúnov trón i jeho ozdoby (1.Král. 10:18–20), ale tento trón súdu opisujú len dve prídavné mená; on je veľký a biely (Zjav. 20:11). To prvé znamená zvrchovanosť tohto zasadania súdu – niet vyššieho súdu, nebude žiadna možnosť podania odvolania. To druhé poukazuje na čistotu spravodlivosti, v ktorej sa bude konať – na tomto súde sa nevynesie ani jeden nespravodlivý výrok.

Hoci sa na tomto mieste nespomína identita toho, ktorý bude na tróne sedieť, bez akejkoľvek pochybnosti ide o Pána Ježiša, lebo „Otec... všetok súd oddal Synovi“ (Jána 5:22). Jeho vlastné slová nás vedú k zamysleniu: „Kto mnou pohŕda a neprijíma mojich slov, ten má kto by ho súdil.“ (Jána 12:48)

Obvinení

V predchádzajúcich úvahách sme už poznamenali, že veriaci budú súdení za účelom ocenenia pred Kristovou súdnou stolicou. Izrael bude pri svojom návrate súdený na hraniciach ich krajiny. Pohania, ktorí prežili Veľké Súženie, prejdú súdom, keď Pán oddelí ovce od kozlov. Predmetom tohto súdu budú tí mŕtvi všetkých čias – „mŕtvych malých a veľkých“ (v.12), – ktorí nevykonali pokánie. V knihe Zjavenia 20:5 sú pomenovaní „ostatní mŕtvi“, teda ide o tých ľudí, ktorí zostali vo svojich hrobch potom, ako boli vzkriesení všetci svätí všetkých dôb počas všetkých fáz „prvého vzkriesenia“. Ich telá budú vzkriesené z hrobov a znova

sa spoja s ich dušami z Hádes, keďže smrť a Hádes vydajú svojich väzňov (v.13). Toto je „vzkriesenie súdu“ (Jána 5:29). Tomuto povolaniu sa nevyhnu ani tí, ktorí zomreli v mori (v.13). „Malí i veľkí“, bezvýznamní i tí vplyvní, všetci sa postavajú pred trón. To je príčina, prečo máme ako Pavel, svedčiť obom, „malým i veľkým.“ (Skut. 26:22) Všetkým hrozí nebezpečie súdu.

Knihy

„A otvorili sa knihy“ (Zjav. 20:12), a obsah týchto kníh bude tvoriť základ rozsudku, ktorý im bude vymeraný, lebo „mŕtvi boli súdení podľa toho, čo bolo napísané v knihách, podľa svojich skutkov“. Inými slovami, knihy obsahujú záznamy životov neveriacich, dôkazy o ich hriechoch a vzburách, skutočností, ktoré ich vydajú do odsúdenia.

Otvorenie „knihy života“ názorne ukáže, že hoci mali príležitosť dosiahnuť odpustenie a spasenie, odmietli túto ponuku. Mená veriacich sú zapísané „v knihe života“ (Fil. 4:3). Tí sa môžu „radovať, lebo ich mená sú napísané v nebesiach“ (Luk. 10:20). V deň súdu sa pred Trón postavajú mohutné zástupy tých, ktorých mená neboli nikdy zapísané v tom nebeskom zozname. Obsah kníh a meno chýbajúce v knihe teda bude mať za dôsledok to, že tieto úbohé bytosti uvidia samé seba „uvrhnuté do ohnivého jazera“ (v.15). „Pán vie... nespravodlivých dochovať trestaných ku dňu súdu“ (2.Pet. 2:9). Budú tam tí, ktorí sa previnili akýmkoľvek druhom zločinu, ale na začiatku tohto zoznamu sa spomínajú „bojaz-

liví a neverní“ (Zjav. 21:8). To je dôkaz, že strach pred posmechom a prenasledovaním je pre niektorých prekážkou viery, na ich vlastnú záhubu.

Protiklad

Večné blaho spasených je v protiklade s večným utrpením stratených. Sladkosť Božej prítomnosti je ich večným údelom (Zjav. 21:3). Všetok pozemský zármutok, predovšetkým ten, ktorý spôsobuje smrť, bude preč (v.4). Bolesť je ďalším nepríjemným faktorom našej doby. Aj tá sa stane minulosťou ako „ten, ktorý sedel na tróne povedal: Hľa, činím všetko nové“ (v.4–5). Budeme účastní nesmierneho duchovného bohatstva a neprestajného občerstvovania (v.6), a poznáme hojnosť požehnaní, čo vystihujú slová: „Kto víťazí, zdedí všetko.“ (v.7). Korunou všetkého toho však bude radosť z obecenstva s Ním a pohľad na Jeho slávu (Jána 17:24). Niet divu, že Henry Durbanville dal jednej zo svojich publikácií názov: „To najlepšie má ešte iba prísť!“

Záver

Ako sme už v prvej úvahe spomenuli, tieto články sú určené predovšetkým na to, aby uviedli mladých veriacich alebo novoobrátených do pro-roctiev. Mnohými oblasťami sme sa vôbec nezaoberali, takže istotne zostali nezodpovedané viaceré otázky týkajúce sa bližších podrobností! Pokúsili sme sa vysvetliť základné veci o budúcich udalostiach chronologicky a takým jednoduchým spôsobom, ako je to len možné: Vychvátenie, Veľké Súženie, Zjavenie v sláve a Tisícročné kráľovstvo.

Dobré zvesti z neba

AKÝ JE BOH ?

Mnohí umelci využili svoj talent na to, aby zobrazili Boha. Niektorí sa pokúsili zachytiť Jeho podobu na plátne, iní zase na omietke stien alebo na stropoch rôznych budov. Všetko to však bolo márne, pretože Biblia až na dvoch miestach hovorí: „Boha nikto nikdy nevidel.“ (Jána 1:18; 1.Jána 4:1). Pokiaľ ide o Boha, nemáme žiadnu predstavu o bližších podrobnostiach. To nie je nič prekvapujúce, keďže „Boh je duch“ (Jána 4:24), a ducha nemôžeme zobraziť v telesnej podobe.

Biblia nám napriek tomu dovoľuje vedieť aký je Boh vo Svojej podstate. Boha možno spoznať cez Bibliu sledovaním výrazu „Boh je...“.

Prvé takéto vyjadrenie, ktorým sa chceme zaoberať, sa nachádza v 1.Jána 1:5: „Boh je svetlo, a že nieto v ňom nijakej tmy.“ Je prekvapujúce, čo si v Biblii môžeme prečítať o nás: „Ľudia viacej milovali tmu ako svetlo, lebo ich skutky boli zlé.“ (Jána 3:19) To nás učí, že ľudstvo, vrátane mňa i vás, je v morálnej tme a nie je schopné byť v Božej prítomnosti. V skutočnosti, keďže svetlo a tma nemôžu spolu jestvovať a sú vo vzájomnom protiklade, Boh a človek sú v úplnom protivenstve. Je to natoľko pravdivé, že keď Pán Ježiš Kristus, Boží Syn prišiel na svet, čítame si: „... a to svetlo svieti vo tme a tma ho nezadržala“.

Keďže svetlo a tma nemôžu spolu jestvovať a sú vo vzájomnom protiklade, Boh a človek sú v úplnom protivenstve.

Vo svetle vyššie uvedeného je prekvapujúce čítať, že „Boh je láska“ (1.Jána 4:8). Mnohí túto pravdu popierajú poukazom na prírodné pohromy, preliate slzy i množstvo chorôb a hovoria, ak jestvuje Boh lásky prečo je potom to všetko? Božia láska je viditeľná v tom, že nás Boh nenechal ísť do večnej tmy, ale zasiahol tým spôsobom, že pripravil Spasiteľa. „Lebo tak miloval Boh svet, že Svojho jednorodeného Syna dal, aby

nikto, kto verí v neho, nezahynul, ale mal večný život.“ (Jána 3:16) On Ho neposlal iba na túto zem, ale Ho vydal, aby bol ukrižovaný na mieste, ktoré sa volá Golgota, vonku za múrmi Jeruzalema. Tam zomrel Boží Syn za naše hriechy a preto, aby sme my, ktorí sme boli od Neho takí vzdialení, mohli byť zmierení. „V tom sa zjavila láska Božia v nás, že svojho Syna, jednorodeného, poslal Boh na svet, aby sme žili skrze neho. V tomto je láska: nie že by sme my boli milovali Boha, ale že on miloval nás a poslal svojho Syna ako zmierenie za naše hriechy.“ (1.Jána 4:9–10) Z týchto Písem sa učíme, že vierou v Neho, Pána Ježiša Krista, nezahynieme, čo znamená, že nezakúsime večný súd, ale budeme mať večný život, čo je Boží život a budeme zažívať večnú blaženosť. Možno v niekom vzniká pochybnosť a pýta sa, či môže Bohu tak dôverovať, že splní toto zaslúbenie. Prvý list Korintťanom 1:9 hovorí: „Verný je Boh“. Nemusíme sa obávať dôverovať Mu. On nás nesklame. Biblia hovorí, že náš Spasiteľ je naveky Ten istý a Svojich nikdy neopustí. „Lebo on povedal: Nenechám ťa cele iste ani ťa neopustím.“ (Žid. 13:5) To je predivné zaslúbenie, ktoré dokonca obsahuje aj požehnanie, keď sa číta pospiatky. Poslúchnite slová proroka Izaiáša: „Neboj sa, lebo ja som s tebou; neobzeraj sa v strachu; lebo ja som tvoj Boh! Posilním ťa aj ti pomôžem a podopriem ťa pravcou svojej spravodlivosti.“ (Iz. 41:10)

Čo sa stane ak pohrdneme Božou láskou a touto ponukou spasenia? List Židom 12:29 zaznamenáva: „Lebo náš Boh aj je ohňom, spaľujúcim.“ Ak sa stretne s Ním bez Jeho Spasiteľa, bude to znamenať večný trest v ohnivom jazere. „A ak niekto nebol nájdený zapísaný v knihe života, bol uvrhnutý do ohnivého jazera.“ (Zjav. 20:15)

Zo strany každého čitateľa by bolo múdre, keby si bol istý tým, že sa vo svojom živote stretne s milovaným Spasiteľom Bohom skôr, ako vo večnosti s Tým, ktorý je spaľujúcim ohňom.

„A nikto nevstúpil hore do neba.“ (Jána 3:13)

Človek nemôže vystúpiť hore do neba po rebríku dobrých skutkov alebo tým, že sa pripojí k počestnej osobe alebo cirkvi. Nie, možnosť dostať sa do neba vyžaduje, aby jednorodený Boží Syn zostúpil dolu na zem a voviedol nás tam. On nás vytiahol z hučiacej jamy i bahna a zmenil smerovanie tak, aby sme išli hore do neba. Boh pozdvihol Pána Ježiša vysoko preto, že On ponížil sám Seba. V Božom kráľovstve je cesta hore vždy cez poníženie. Ten, kto stratí svoj život pre Pána Ježiša, nájde ho. Najväčší z učeníkov bude slúžiť všetkým.

ISSN 1451-1991

9 771451 199001